

**TRANSFORMACE ÚZEMÍ POD BOHDALCEM,
PRAHA 4 - MICHLE**

DIPLOMNÍ PROJEKT
ATELIÉR SEDLÁK-HNÍZDIL

BC. MAREK POLÁŠEK

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: Marek Polášek
AR 2022/2023, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: TRANSFORMACE ÚZEMÍ POD BOHDALCEM, PRAHA 4- MICHLE
(ČJ)
THE TRANSFORMATION OF THE TERRITORY POD BOHDALCEM, PRAHA 4 - MICHLE
(AJ)

JAZYK PRÁCE: ČEŠTINA

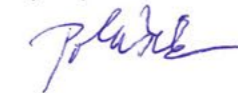
Vedoucí práce:	Ing. arch. Jan Sedlák	Ústav: 15129
Oponent práce:	Ing. arch. Michal Gavlas	
Klíčová slova (česká):	Urbanismus, regenerace, město, studie	
Anotace (česká):	Předmětem diplomní práce je návrh urbánní regenerace území Pod Bohdalcem obsahující zhodnocení stávající zástavby a doplnění nových struktur v rozvojových částech území s cílem vytvořit polyfunkční čtvrť s důrazem na rozvoj obytné kvality prostředí.	
Anotace (anglická):	The diploma thesis is focused on urban renewal of the territory Pod Bohdalcem and contains both an evaluation of existing urban fabric and designing new structures in developing parts of this territory to create a multifunctional quarter with emphasis towards development of residential quality of this ambience.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne
8.1.2023

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Marek Polášek

datum narození: 16.10.1996

akademický rok / semestr: ZS 2022/2023

obor: Architektura a urbanismus

ústav: 15 129/ Ústav navrhování III

vedoucí diplomové práce: Ing. arch Jan Sedlák

téma diplomové práce: Transformace území Pod Bohdalcem, Praha 4 - Michle

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Předmětem diplomní práce bude návrh urbánní regenerace území Pod Bohdalcem obsahující zhodnocení stávající zástavby a doplnění nových struktur v rozvojových částech území s cílem vytvoření polyfunkční čtvrti s důrazem na rozvoj obytné kvality prostředí.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

Předmětem návrhu bude studie vyhledávající optimální formu a využití území (s přihlédnutím k platnému ÚP a vznikajícímu MP).

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

Předány budou všechny formální náležitosti dle požadavků FA ČVUT - zejména portfolio, poster a CD. Projekt bude zpracován na úrovni architektonické studie. Jeho součástí bude: autorská zpráva, analytická a koncepční část

Širší vztahy v 1:2000

Situace v 1:1000

Funkční schéma

Urbanistický detail (bude zvolen v průběhu zpracování) 1:200 – 1:500

- Situace
- Řezopohledy
- Perspektivní zobrazení

Urbanistické řezy

Vizualizace – celek v nadhledu, z horizontu chodce

Doplňující schémata dle potřeby

Výstupy a jejich měřítko mohou být změněny v průběhu práce po dohodě s vedoucím diplomové práce.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)
Model (forma dle dohody v průběhu zpracování práce)

Datum a podpis studenta

19. 9. 2022

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVUT

10. 10. 2022

registrováno studijním oddělením dne

19. 9. 2022

ÚVOD

Urbánní plánování se v současné době nachází uprostřed města. Soustředí se na dostavbu jednotlivých lokalit a čtvrtí spíše než na rozšiřování sídel. Preferuje znovuvyužití a doplnění stávajícího před zcela novými zásahy. Chápe, že i zanedbaná a opuštěná území jsou součástí měst a hledá možnosti, jak těmto místům dodat novou energii. Území Pod Bohdalcem k těmto místům patří a je velmi pozoruhodné z několika důvodů.

V současné době je celé řešené teritorium od zbytku města odděleno železničními tratěmi a silničními komunikacemi, které z něj činí částečně hluché místo. Přitom tvoří jedno z kompozičních těžišť této části Prahy a bylo by přirozenou spojnicí okolních prosperujících rozmanitých čtvrtí, na které by bylo obohacující funkčně, typologicky a dopravně navázat.

Celá oblast je dostatečně rozlehlá a významná pro to, aby v jejím rámci vznikla samostatná městská čtvrť s vlastním charakterem a vnitřní organizací, která by přinesla zklidnění dnes chaotické situace. Tyto nové zásahy by zároveň musely pracovat se zajímavou krajinnou kompozicí širšího okolí a poradit si se složitým terénem. Vzhledem k navazujícím Slatinám by bylo rovněž záhodno zamyslet

se nad pomezím mezi hustou městskou zástavbou a vnitřní městskou krajinou.

Praha navíc dlouhodobě pocítuje problém nedostatku a závratné ceny bydlení a tato transformační plocha představuje velkou příležitost, jak částečně pomoci při řešení tohoto problému a přitom se nerozšiřovat dále za město. Tento projekt má ambici obohatit pojetí obnovy zanedbaných částí měst. Území Pod Bohdalcem, dle mého názoru, představuje velkou rozvojovou příležitost pro celou Prahu.

Pro zpracování této diplomové práce je zvolena metodika výzkumu návrhem. Předmět bádání a zpracování byl prozkoumán v širším smyslu, byl interpretován a soustavně byly vytvářeny koncepce jeho rozvoje, které se časem díky doplňovaným analýzám a novým podnětům zpřesňujícím nazírání na problém obměňovaly. Tato široká základna dala vyrůst návrhu, který se postupně konkretizoval. Konečný návrh představuje výstup těchto aktivit.

OBSAH

1. DIPLOMNÍ SEMINÁŘ

- 1.1 Analýzy
- 1.2 Fotodokumentace
- 1.3 Referenční projekty
- 1.4 Zhodnocení

2. DIPLOMNÍ PROJEKT

- 2.1 Vize a koncepce
- 2.2 Návrh
- 2.3 Reflexe návrhu

3. POUŽITÉ ZDROJE

- 3.1. Bibliografie
- 3.2. Weby a fotografie

I 1. DIPLOMNÍ SEMINÁŘ

1.1 ANALÝZY

1. Veřejné prostory (zdroj: IPR Praha)

Veřejné prostory lineární
Veřejné prostory bodové
Řešené území

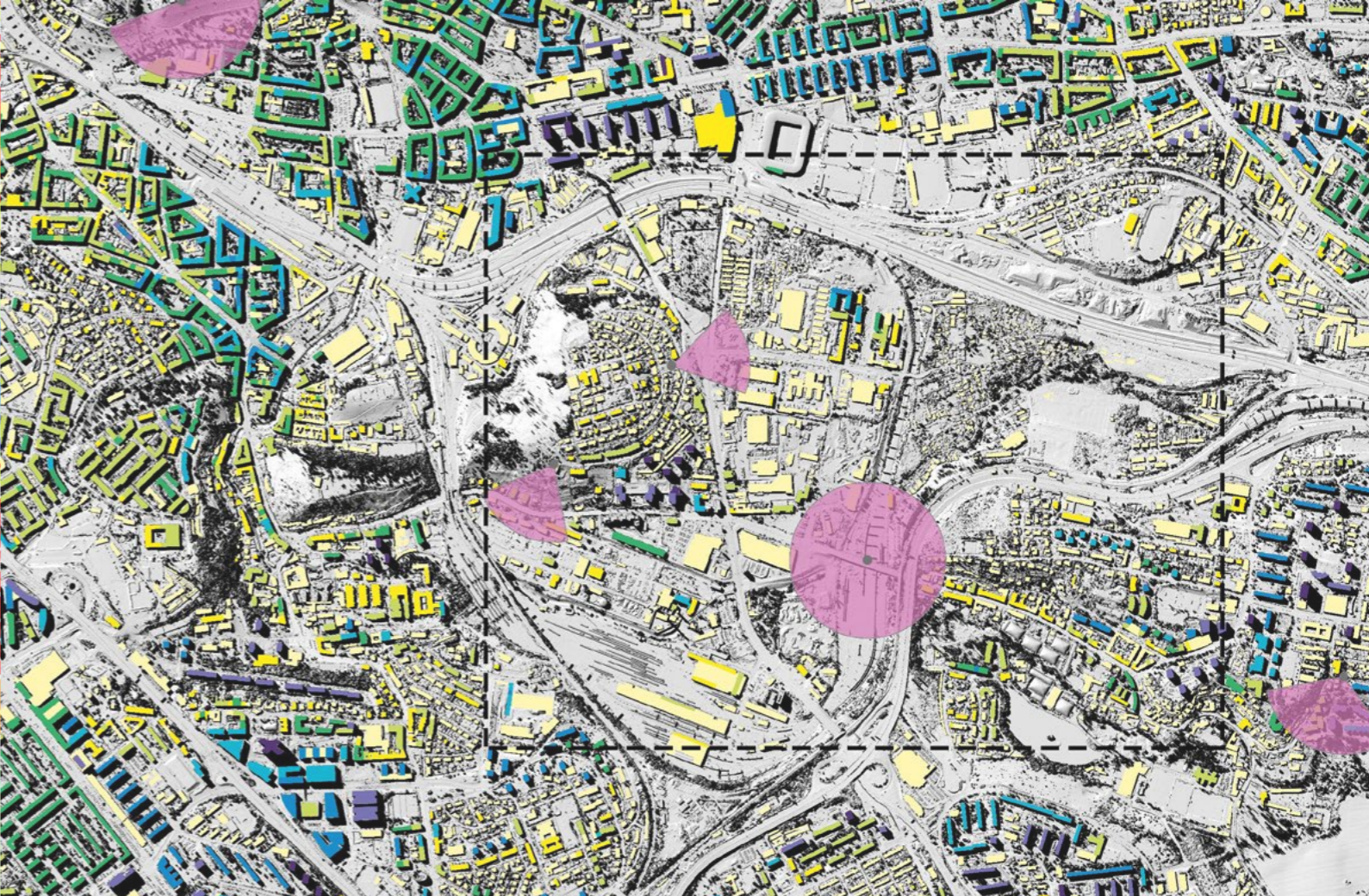

2. Prostupnost (zdroj: IPR Praha)

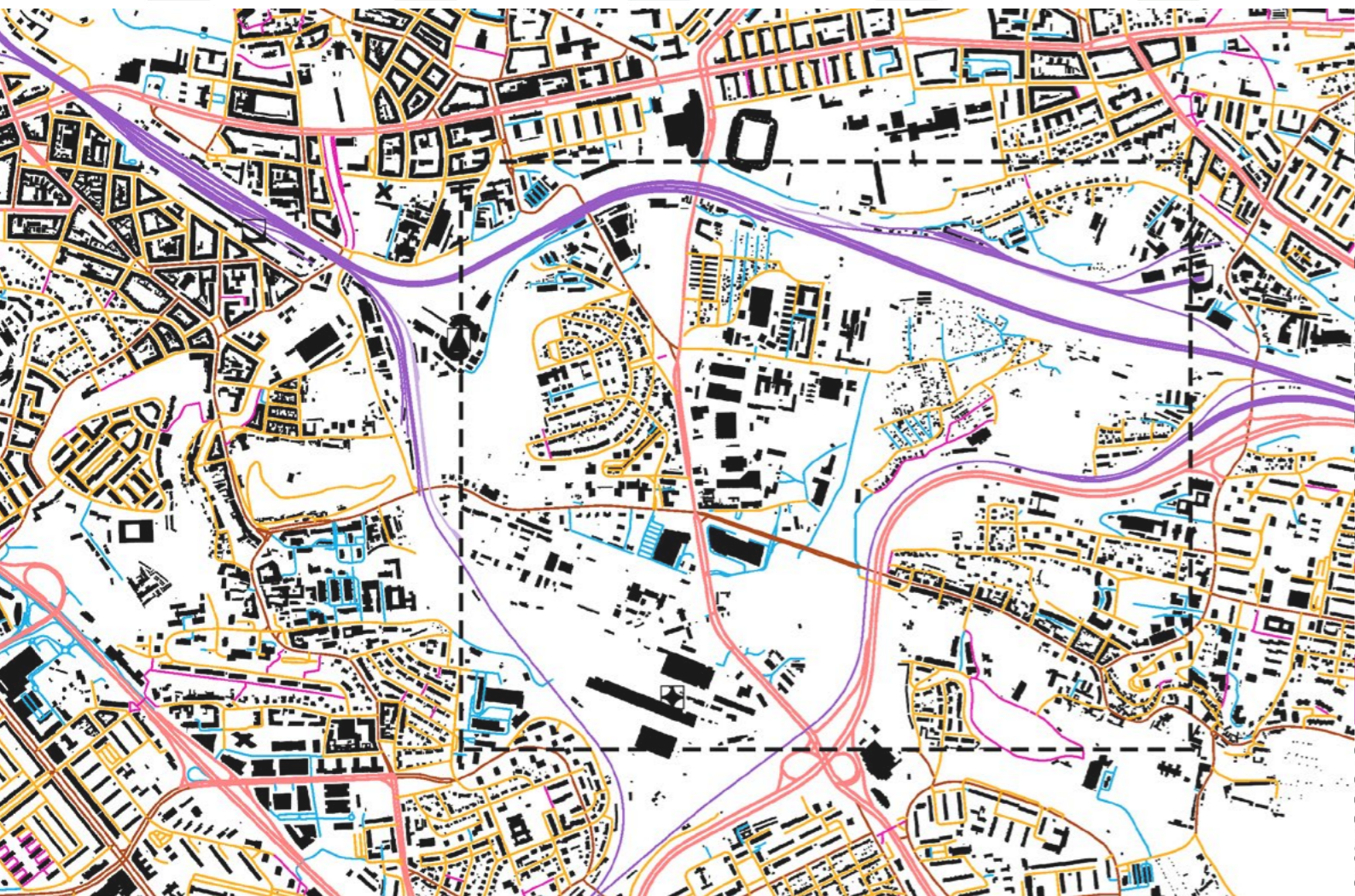
Řešené území
Prostupné
Prostupné s režimem
Neprostupné
Vodní plocha

3. Funkce (zdroj: IPR Praha)

5. Morfologie (zdroj: IPR Praha)

4. Dopravní infrastruktura (zdroj: IPR Praha)

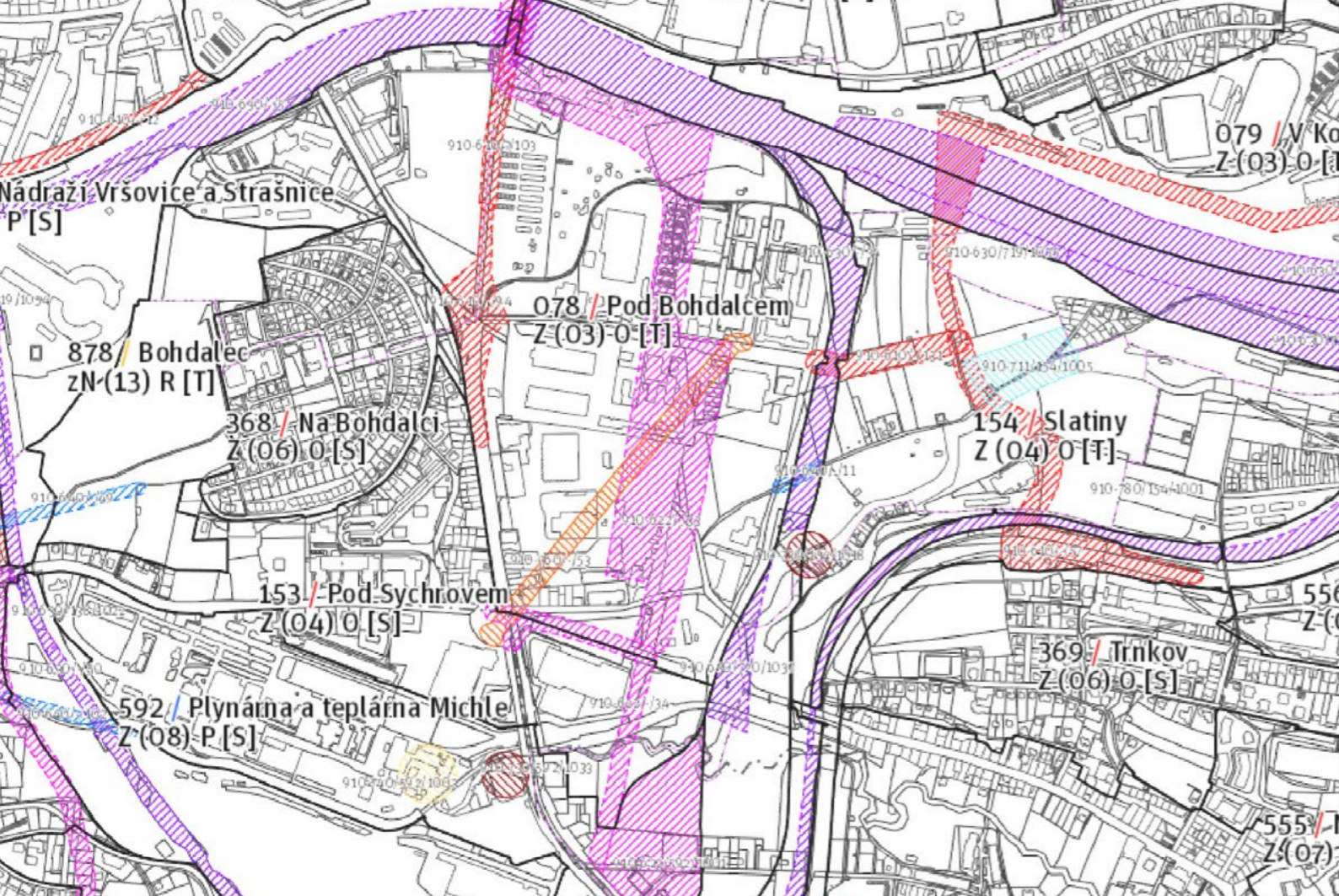
6. Rozvojová území (zdroj: IPR Praha)

Bydlení	Nerušící výroba	Průmyslová výroba	Plochy železnice	Městská krajina
Služby a kanceláře	Parkové plochy	Energetika	Nevyužívané plochy	Městský les

Řešené území	3NP	5NP	7-8NP	≥13NP
≤2NP	4NP	6NP	9-12NP	Výhled

Řešené území	Železniční vlečka	Místní kom. II. třídy	Místní kom. III. třídy
Železniční trat'	Místní kom. I. třídy	Místní kom. III. třídy	Účelové kom.

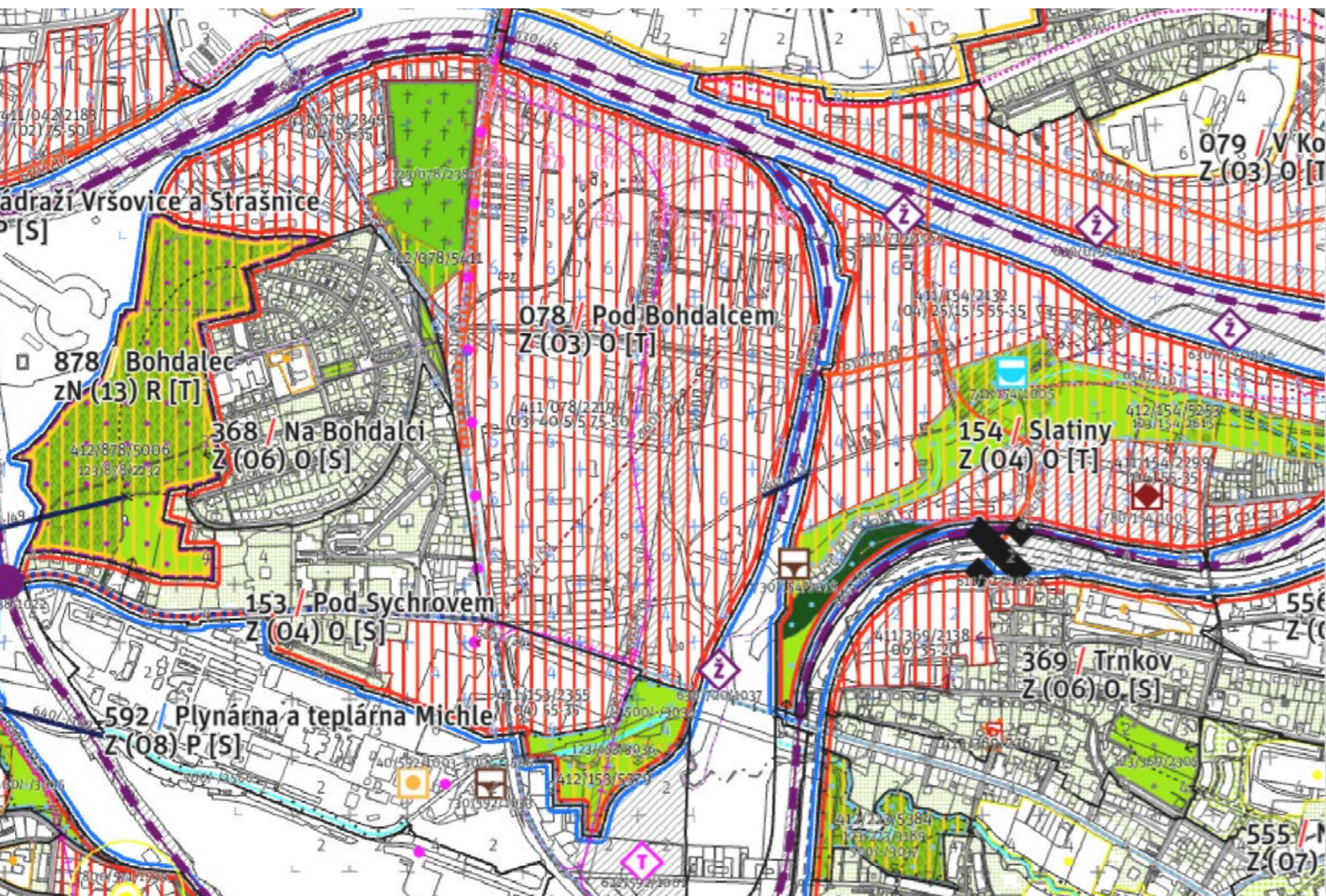
Řešené území	Transformační území typu krajina
Transformační území typu město	

5. Veřejně prospěšné stavby (zdroj: Metropolitní plán Praha)

Letecký snímek z roku 1938 (zdroj: IPR Praha)

6. Transformační území (zdroj: Metropolitní plán Praha)

Letecký snímek z roku 1966 (zdroj: IPR Praha)

1.2 FOTODOKUMENTACE

Obr. 1 - Křižení ulic U Plynárny a Chodovská (zdroj: autor)

Obr. 3 - Ulice Záběhlická (zdroj: autor)

Obr. 5 - Ulice Nad Vršovskou horou (zdroj: autor)

Obr. 7 - Osada Slatiny (zdroj: autor)

Obr. 2 Supermarket na nároží ulice U Plynárny (zdroj: autor)

Obr. 4 - Ulice Chodovská (zdroj: autor)

Obr. 6 - Pohled z mostu na železniční trať (zdroj: autor)

Obr. 8 - Meteorologická stanice Jára Cimrmana (zdroj: autor)

1.3 REFERENČNÍ PROJEKTY

1. ALBERTSLUND, DÁNSKO

autor: **Schmidt Hammer Lassen Architects a BOGL**
rozloha: **16 ha**

V obci Albertslund byla od poloviny 19. století umístěna státní věznice, která svému účelu sloužila až do roku 2016. V roce 2020 byla vypsána urbanistická soutěž, která měla přijít s řešením, jak tento areál otevřít a zapojit do města.

Vítězné řešení navrhuje jasně městské řešení s intenzivním zastavováním, které ovšem projevuje respekt dříve existujícím stavbám, resp. vrstvám této části města. Využívá budovu věznice jako jádro a navrhuje v jeho okolí velký městský park.

Na toto centrum se napojují menší různorodé lokality. Severní část je krajinnější s drobnou zástavbou, zatímco na ni navazující lokalitu na severozápadu charakterizují deskové domy s otevřenými sousedskými vnitrobloky. Nejintenzivnější zástavba se nachází na jižní straně, kde návrh kombinuje polootevřené bloky, které se organizují okolo menších veřejných prostorů. Některé vymezují prostor železniční tratě. Poslední částí je intimnější východní lokalita s rodinnými domy.

Celkově se dá říct, že návrh v duchu současného přístupu k navrhování měst vytváří sérii (především zelených) propojených veřejných prostorů organizujících okolo sebe různé urbánní typologie.

Obr. 9 (zdroj: Schmidt Hammer Lassen architects)

Obr. 10 (zdroj: Schmidt Hammer Lassen architects)

2. HAFEN CITY

autor: **Astoc Architects and planners**
rozloha: 153 ha

Území hamburgských doků představuje největší současný evropský urbanistický projekt v rámci vnitřního města. V 90. letech minulého století už bylo jasné, že staré doky nevyhovovaly kladeným standardům, a proto byly přesunuty na jiné místo. V roce 1999 byla uspořádána mezinárodní soutěž a vítězný návrh počítal s hustou městskou zástavbou.

Vzhledem k rozsáhlosti a lukrativnosti území bylo jasné, že navržený masterplan musí být brán jako flexibilní dokument, který se bude ještě v průběhu dalších desetiletí měnit. Členěné nábřeží, které je samo velmi atraktivní, rozděluje novou čtvrť do několika samostatných částí, který jsou mezi sebou propojeny novou městskou třídou.

Již od počátku je Hafen city koncipováno jako "město krátkých vzdáleností", to znamená, že má intenzivně kombinovat bydlení, služby, pracovní příležitosti a volný čas. Typologicky se jedná o blokové město, které je vymezeno velkorysími veřejnými prostory. Cílem je funkčně bohaté městské prostředí.

Hafen city je v současné době z velké části již postaveno a dále se rozvíjí. Dobře ukazuje současné trendy ve stavbě měst snažící se o využití zanedbaných oblastí.

Obr. 11 (zdroj: ASTOC architects and planners)

Obr. 12 (zdroj: ASTOC architects and planners)

3. OBERBILLWERDER, HAMBURG

autor: **ADEPT + Karres en Brands**
rozloha: **124 ha**

Oberbillwerder je městská část nacházející se na periferii Hamburgu. V roce 2018 byla vypsána architektonická soutěž, která měla rozhodnout, jaký bude další rozvoj oblasti, která není ani městem, ani venkovem a zároveň jí chybí jakýkoli jiný charakter.

Vítězný návrh počítá s městskou čtvrtí v dojezdové vzdálenosti od centra Hamburgu. Autorské řešení je postaveno na propojení městského prostředí a krajiny, které je vyjádřeno především několika kanály, které celé území člení na menší celky. Zároveň se počítá i s vytvořením smysluplného krajinného rozhraní.

Z hlediska urbánní typologie jde o čtvrt' s centrem tvořeným městskou třídou, sérií menších veřejných prostorů a ulic, které vymezují kompaktní urbánní bloky s vnitrobloky. Na toto těžiště návrhu jsou navázány další menší lokality, které už ovšem disponují daleko větší typologickou bohatostí. Jsou tvořeny soliterními bytovými domy, řadovými nebo samostatnými rodinnými domy či různými srostlicemi různých typologií. Tyto kombinace vytvářejí škálu prostorových zážitků.

Oberbillwerder má přívlastek "Connect city". Snaží se o propojení na úrovni krajiny, veřejného prostoru, různorodých aktivit a jednotlivých sousedství.

Obr. 13 (zdroj: ADEPT + Karres en Brands)

Obr. 14 (zdroj: ADEPT + Karres en Brands)

4. NOVÉ MĚSTO NA NÁBŘEŽÍ, TIRANA

autor: **Stefano Boeri Architetti**
rozloha: **29 ha**

Albánské hlavní město Tirana je dynamicky se rozvíjejícím městem, které čile spolupracuje s předními italskými architekty na svém dalším rozvoji. Součástí této širší spolupráce je i projekt z roku 2020, který se zabývá dnes zanedbanou částí města při řece Lana.

Autoři navrhují vytvoření velmi husté a intenzivní čtvrti, která se organizuje okolí tří center, které jsou logicky umístěny ve středu a na koncích podlouhlého řešeného území. Tato náměstí jsou svázána s vyšší občanskou vybaveností. Navzájem jsou propojena velkorysými veřejnými prostory, které jsou vymezovány uliční frontou s aktivním parterem a na které navazují menší veřejné prostory mezi jednotlivými navrženými budovami.

Řešení přichází i s rozsáhlou revitalizací tiranské náplavky, která by měla celému městu nabídnout krajinně blízké prostředí pro pobyt a relaxaci. Obdobně jsou koncipovány i menší prostory dvorů a vnitrobloků. Celkově se návrh výrazně zaměřuje na kombinaci vystavěného prostředí, městské krajiny a technologií.

Obr. 15 (zdroj: Stefano Boeri architetti)

Obr. 16 (zdroj: Stefano Boeri architetti)

5. EX JUNGHANS, BENÁTKY

autor: **Cino Zucchi Architetti**
rozloha: **2,7 ha**

Tento projekt na úrovni lokality a urbánního detailu vyšel z vítězného návrhu v rámci architektonické soutěže v roce 1996. Představuje dobrý příklad soudobých intervencí v historickém prostředí.

V lokalitě se v minulosti nacházela průmyslová zóna sestávající se z několika budov a jasně vymezená okolními kanály. Návrh celou kompozici rozhýbal tím, že vytvořil dva menší kanály, které do celkového rozvržení vnesly napětí. Jasněji vymezil veřejná prostranství a vytvořil malé lokální náměstí.

Také zdemoloval stávající výrobní stavbu a místo ní vytvořil řadu velmi kontextuálních městských domů, které mezi sebou vytvářejí další prostory obohacující pocit z celé lokality. Některé snadno zapamatovatelné stavby jsou dodnes symbolem této urbánní konverze.

Ex Junghaus je, dle mého názoru, krásný příklad urbánního zásahu v duchu současného navrhování sídel, který ale projevuje hluboký respekt k již existujícímu historickému prostředí a přináší tak novou kvalitu.

Obr. 17 (zdroj: Marco Introini)

Obr. 18 (zdroj: Marco Introini)

6. NOVÁ ČTVRŤ, HEIDELBERG

autor: **KCAP**
rozloha: **100 ha**

Čtvrť Patrick-Henry-Village byla postavena v 50. letech minulého století americkou armádou a bydly v ní rodiny amerických vojáků. V tomto duchu fungovala až do roku 2013, kdy byla oficiálně uzavřena. Takzvaný "dynamický masterplan" z roku 2020, který se zabývá touto částí města, vychází z vize rozvoje představené v roce 2017. Cílem je vytvoření městské čtvrti orientované na udržitelný rozvoj a nové technologie.

Jádrem nově navržené čtvrti zůstává střed bývalé zástavby, kde jsou navrženy centrální veřejné prostory, malé jezero a nové budovy občanské vybavenosti. Značná část bývalých staveb je opět využita k bydlení. Na tento centrální okrsek jsou navázány jednotlivé lokality, které jsou mezi sebou děleny lineárními parky.

Typologicky se jedná o velmi různorodou zástavbu. V centru a na východní straně se nacházejí výraznější solitery s různými funkcemi a deskové budovy v otevřeném prostoru bývalé americké základny. Lokality na západní straně jsou si velmi podobné, jde většinou o kombinaci uzavřených a polootevřených bloků, které jsou organizovány okolo soukromých či poloveřejných dvorů, které se napojují na sdílený veřejný prostor. V severní části se návrh více přibližuje krajinně a vytváří rozdrobenou zástavbu rodinných domů.

Obr. 19 (zdroj: KCAP)

7. EUROPACITY, BERLÍN

autor: **Astoc Architects and planners**
rozloha: **61 ha**

Projekt Europacity je založen na vítězném návrhu urbanistické soutěže z roku 2008. Jejím výsledkem byl návrh na znovuvyužití a zastavění zanedbané části města v sousedství berlínského hlavního nádraží s přímou vazbou na historické centrum hlavního města Německa.

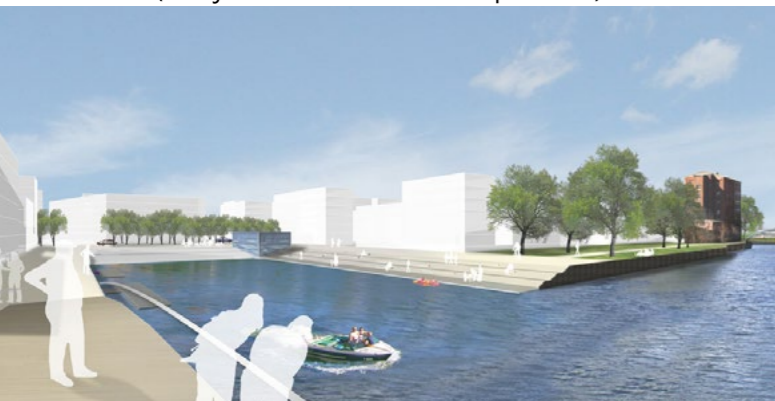
Nejde jen o novou čtvrť postavenou na brown-fieldu, podle architektů jde o novou vstupní bránu do Berlína, kterou návštěvník uvidí ihned po opuštění nádraží a ve které by se měl cítit dobře. Nová zástavba se organizuje okolo hlavní osy-bulváru, která prostupuje celou čtvrtí až k nádraží. Dalším výrazným motivem se má stát kanál, kolem kterého by se měly vinout další veřejné prostory. Navíc se počítá se stavbou tří nových mostů.

Tato nová čtvrť vytváří husté a udržitelné městské prostředí, ve kterém jsou zastoupeny bydlení, pracovní příležitosti, služby a volnočasové aktivity, to vše propojeno kvalitním veřejným prostorem. Typologicky se jedná většinou o kombinaci uzavřených a polootevřených bloků s vnitrobloky. Konce čtvrti jsou uzavřeny menšími lokalitami určenými především pro administrativní a komeční využití, které mají odstínit čtvrť od komunikací nadmístního významu.

Projekt je s současné době ve fázi realizace a do roku 2025 by měl být dokončen.

Obr. 20 (zdroj: ASTOC architects and planners)

Obr. 21 (zdroj: ASTOC architects and planners)

8. SEEDSTADT, VÍDEŇ

autor: **Tovatt Architects and planners**
rozloha: **240 ha**

Ve čtvrti Aspern na východní periferii Vídně se v minulosti nacházelo letiště, které ve své době představovalo jedno z nejmodernějších v Evropě. V roce 1977 bylo toto zařízení uzavřeno a oblast byla dále využívána pro průmyslové a automobilové účely až do roku 2008. V průběhu roku 2005 byl vytvořen masterplan. Výstavba započala v roce 2012 a pokračuje dodnes.

Nová čtvrť je pojata jako polyfunkční, odolné a udržitelné město, které má jasně reprezentovat současné přístupy k navrhování. Ústředním bodem plánu je umělé jezero s přílehlým náměstím a revitalizovanou náplavkou, okolo něž se dostředně organizuje zástavba, která je dále dělena okružním bulvárem a radiálními městskými třídami.

Základem jsou jasně hierarchizovaná veřejná prostranství, která vymezují kompaktní uzavřené a polootevřené bloky s vnitrobloky, případně poloveřejnými dvory. Dalším z nosných prvků jsou všudypřítomné parky. Zástavba se směrem do krajiny rozdrobuje a obsahuje pravidelně rozmístěné solitery s vlastními dvory a řadovou zástavbu v kombinaci s bloky.

Seedstadt Aspern je díky své kompozici a koncepci udržitelného a polyfunkčního města nepochybně velmi kvalitním příkladem současného navrhování měst.

Obr. 22 (zdroj: Christian Fürthner)

Obr. 23 (zdroj: YEWOLandscapes)

1.4 ZHODNOCENÍ

Řešená území Pod Bohdalcem a Slatiny jsou nesmírně zanedbanými místy s dobrým umístěním v širším centru Prahy. Tento stav vychází především z jejich oddělenosti od okolních čtvrtí, která je způsobena rozsáhlými plochami železnice a kapacitními komunikacemi významnými pro širší území hlavního města.

Izolovanost se dále markantně projevuje v neprospitnosti územím, kterému dominují především energetické, výrobní a dopravní areály v případě západní části pod Bohdalcem a soukromé pozemky zahrádkářské kolonie ve východní části. S výjimkou několika bytových a rodinných domů je území téměř neobydleno. Návyčným problémem je významný nedostatek pobytových veřejných prostranství.

Výraznou kvalitou je krajinná morfologie, která se táhne až od Vltavy a obsahuje Kavčí Hory, Jezerku, Tyršův Vrch a Bohdalec. Celkově složitá je terénní situace. Velký potenciál představují okolní čtvrti, a to především z hlediska své typologické rozmanitosti. Výhodou zůstává napojení na železnici, komunikace vyššího řádu a systém MHD.

Tandem Bohdalec-Slatiny je definován jako rozvojová a transformační plocha shodně současným územním plánem hl. m. Prahy a Metropolitním plánem, který v současné době prochází schvalovacím procesem. Metropolitní plán také definuje

různé náležitosti transformace a velký počet veřejně prospěšných staveb. Pro účely této akademické práce oba legislativní dokumenty zůstávají spíše oporou a inspirací, nejsou pojímány jako závazné.

Referenční projekty byly vybrány s ohledem na složitost a komplexnost urbánní situace, která sama vybízí k rozličným způsobům pojetí. Velké koncepční projekty v Tiraně či Oberbillwelderu inspirují z hlediska provázání různých urbánních a stavebních typologií, pojetí urbánní obnovy a využití současných ekologických technologií. Městské zásahy jako Hafen city a vídeňský Seedstadt ukazují současnou interpretaci klasického městského bloku a veřejných prostranství. Vstup do území si žádá také respekt ke stávajícím vrstvám, který je mistrně zpracován v díle Ex Junghans v Benátkách.

Závěrem lze říci, že tato akademická práce vidí po úvodní analýze největší důležitost v tématech polyfunkční městské struktury, veřejného prostoru, přiměřené prostupnosti územím a dopravní obslužnosti.

I 2. DIPLOMNÍ PROJEKT

2.1 VIZE A KONCEPCE

Řešené teritorium bylo interpretováno jako zanedbané a izolované, a proto by projekt měl vytvořit především obytné městské prostředí, které naplno využije potenciál místa a doplní obraz města.

Vizí je hustá, polyfunkční a vnitřně rozdílná a bohatá městská čtvrť, jejíž koncepce zklidní dnes velmi chaotickou situaci a bude pracovat s tvaroslovím krajiny. Tato čtvrť musí obsahovat typologicky a výrazově rozdílné veřejné prostory. Zároveň by měla nabídnout občanskou vybavenost na své měřítkové úrovni a různé stavební typologie nabízející více způsobů využití včetně bydlení, administrativy a výroby. Dalším zamýšleným aspektem je propojení s historickou vrstvou území, kde spojení nové a staré zástavby vytvoří zvláštní napětí. Důležité je, aby se čtvrť uměla proměňovat sama v sobě a podporovala sociální a ekonomickou stabilitu.

Slatiny jsou charakteristické svým téměř krajinným vzezřením a drobnou zástavbou. Koncepce počítá s jejím napojením na zbytek řešeného území a s částečným zachováním její svérázné, až Hrabalovské povahy. Nová struktura by měla být menší, obytnější a měla by se inspirovat nedalekými zahradními městy.

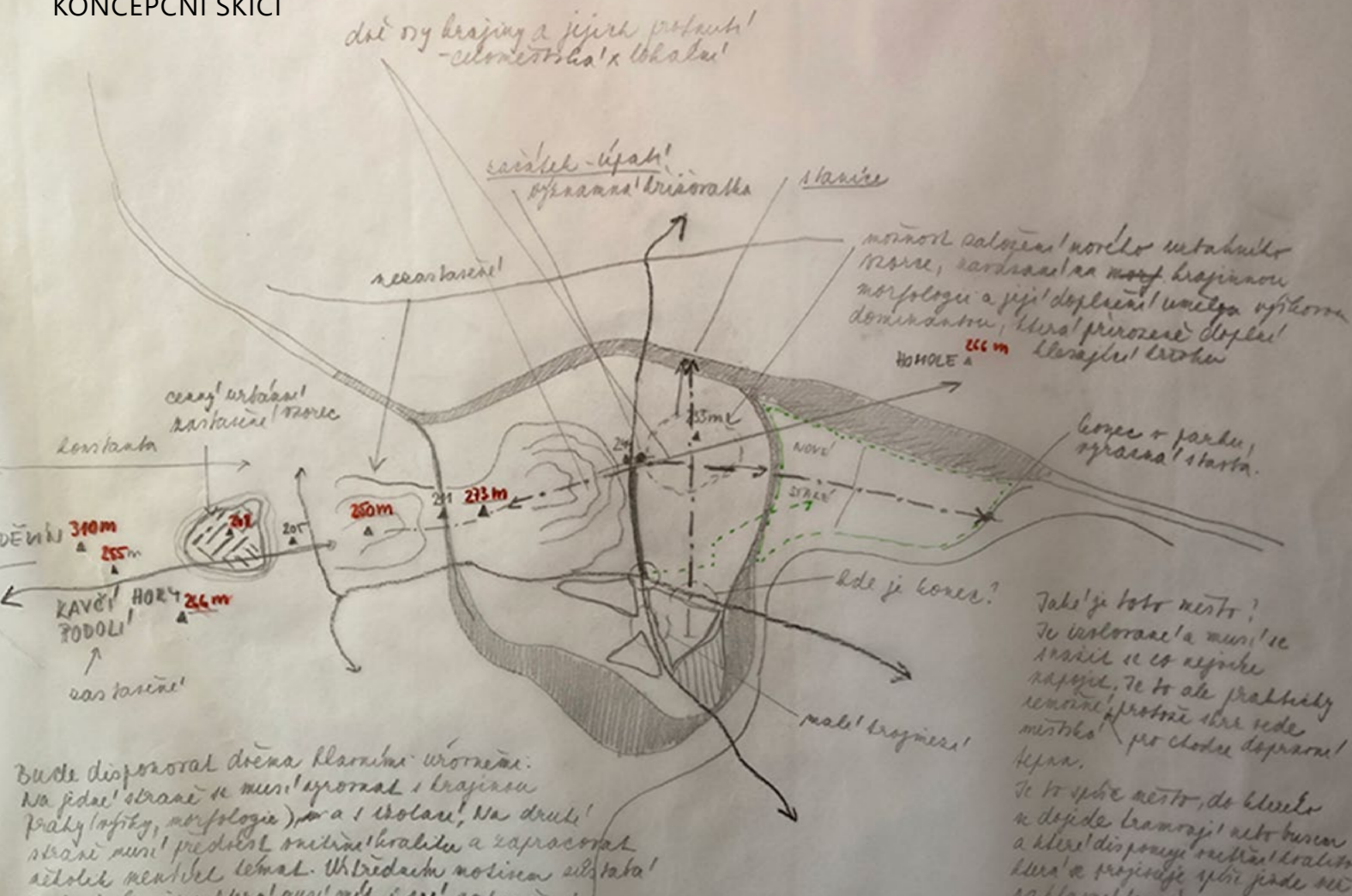
Severní část transformačního území je z hlediska typologie určitě nejzajímavější. Vedle transformovny el. energie a dopravního depa disponuje i stávajícími bytovými domy. Velkým potenciálem je nedávno otevřené nádraží Praha-Eden. Součástí vize

je přepracování podoby dopravního depa a jeho začlenění polyfunkční městské zástavby. Cílem je rozvíjet hmotovou a funkční různorodost této části a spojit novou a starou zástavbu.

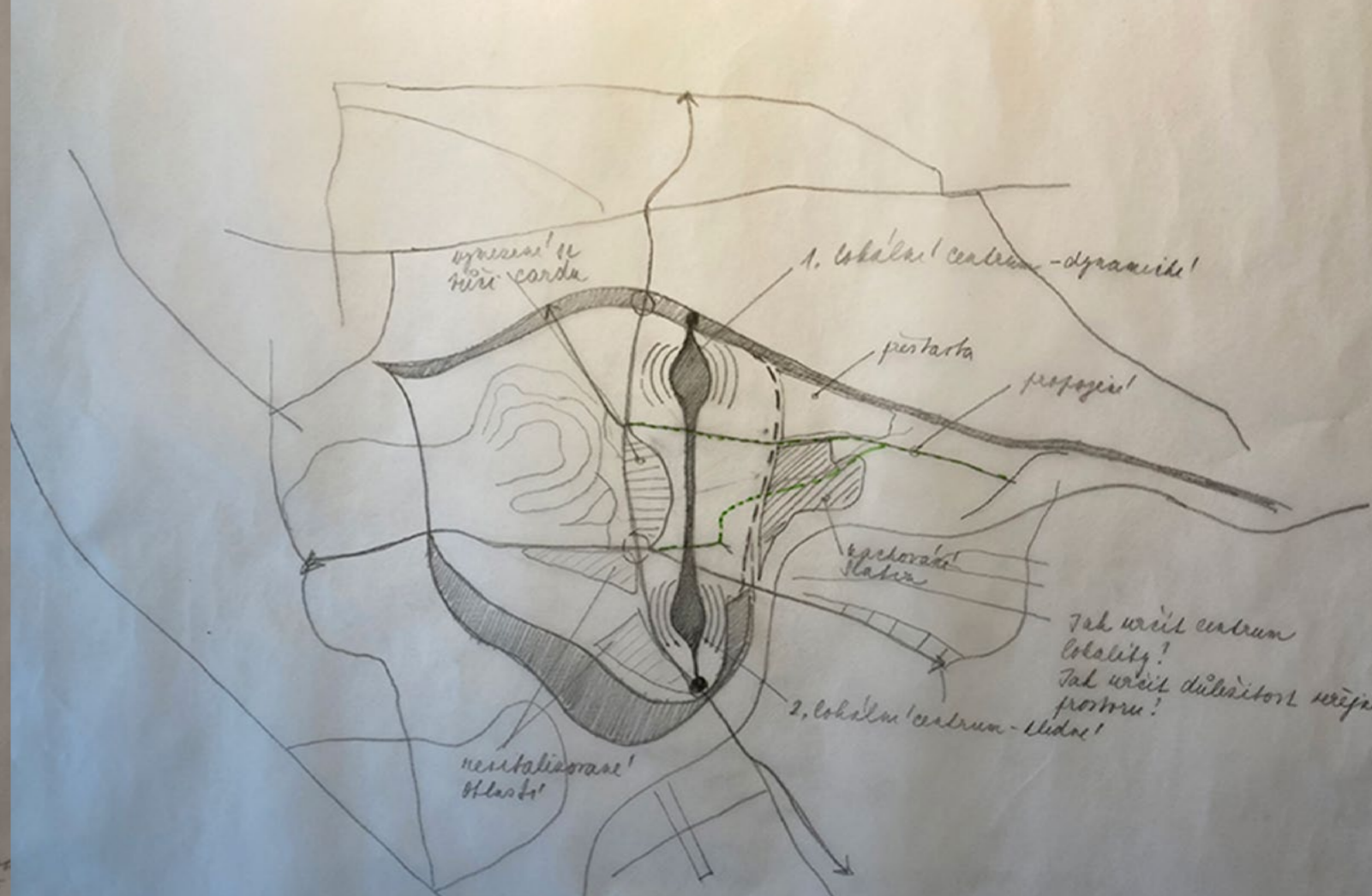
Střední a zároveň hlavní část řešeného území představuje největší zmatek, proto práce počítá s jejím zcela novým pojetím v podobě pravidelné urbaní osnovy. Tato část by měla splňovat veškeré výše navržené obecné charakteristiky a být vlajkovou lodí návrhu.

Jižní lokalita je od zbytku oddělena kapacitními komunikacemi a navíc na nic nenavazuje, protože v jejím okolí se nacházejí už jen Michelská teplárna a územní rezerva pro tramvajovou vozovnu. Koncepce počítá s drobnější zástavbou a rozvinutím potenciálu Botiče.

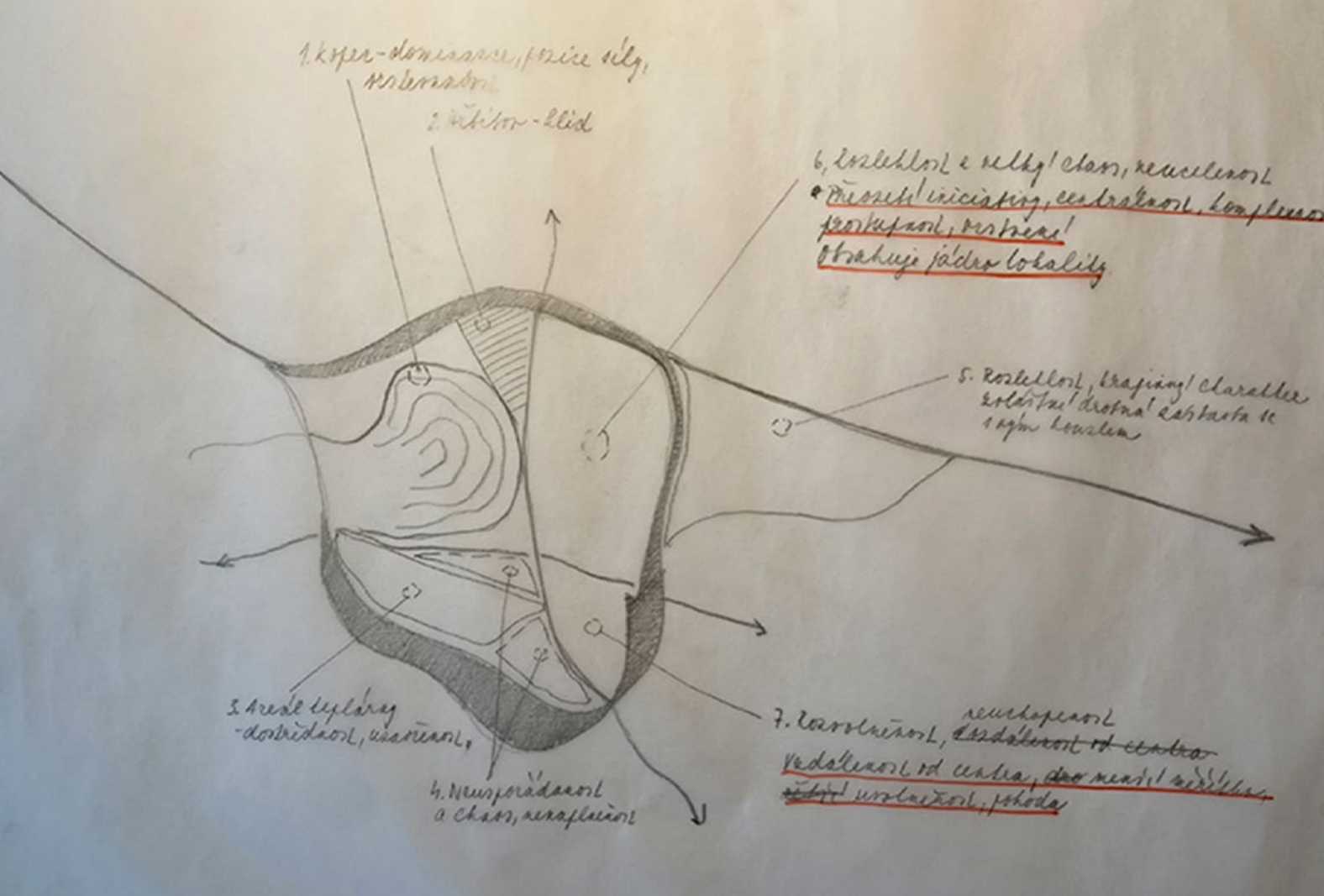
Cílem je vytvoření polyfunkčního a rozmanitého městského prostředí.

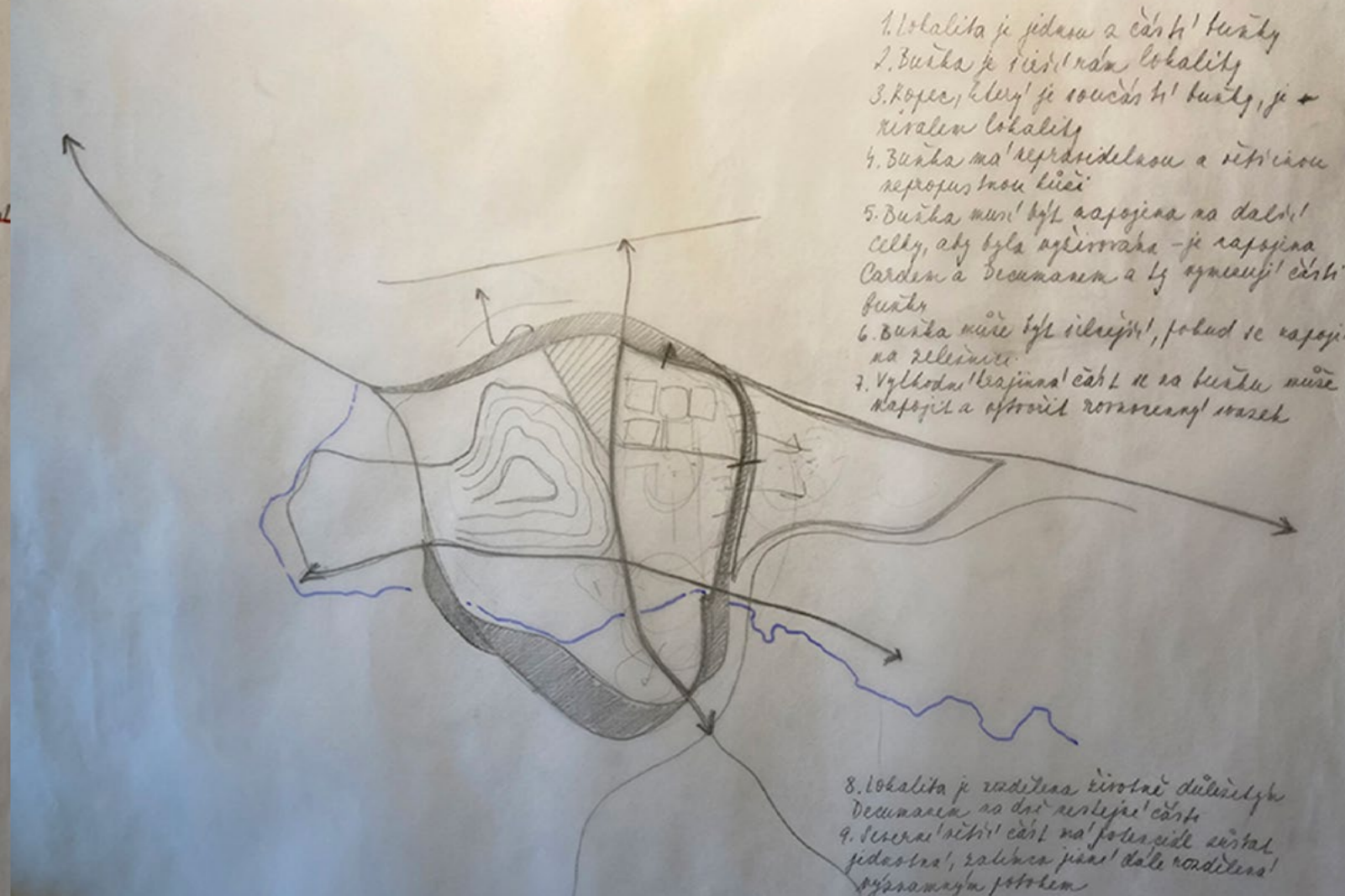
Základní úvahy o zapojení celku do krajinné kompozice, hledání významných os a tematických hranic. (skica autor)

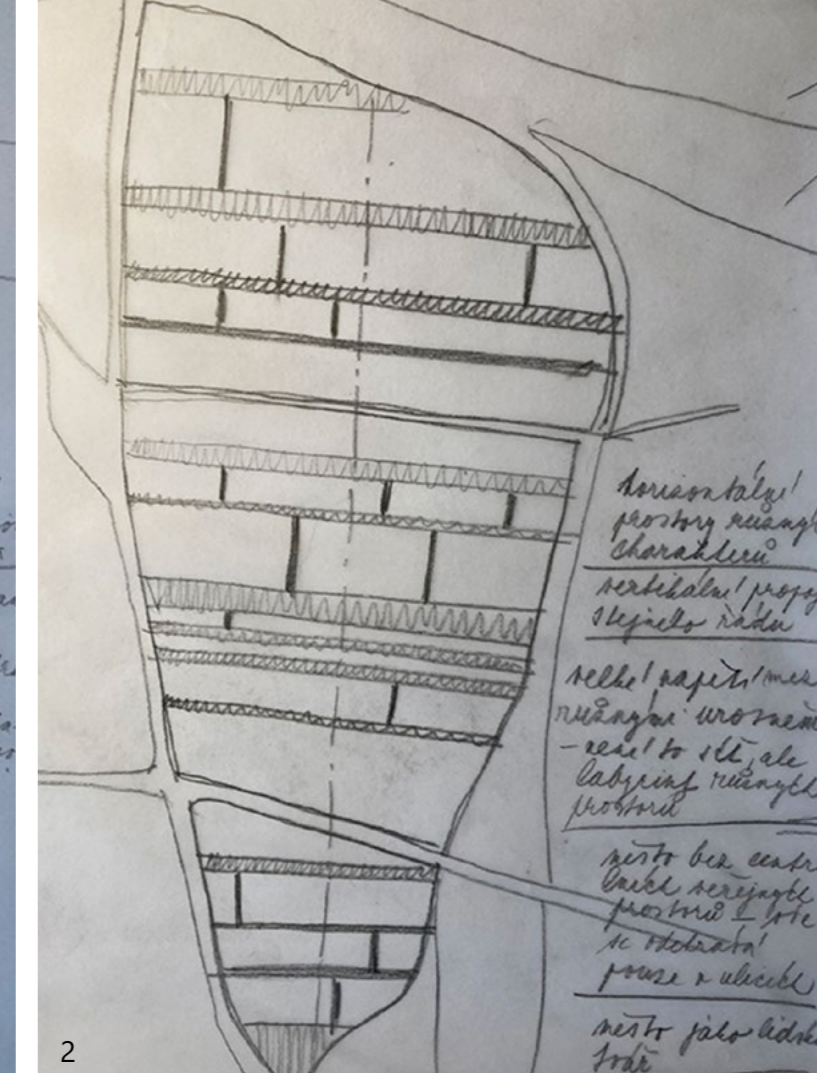
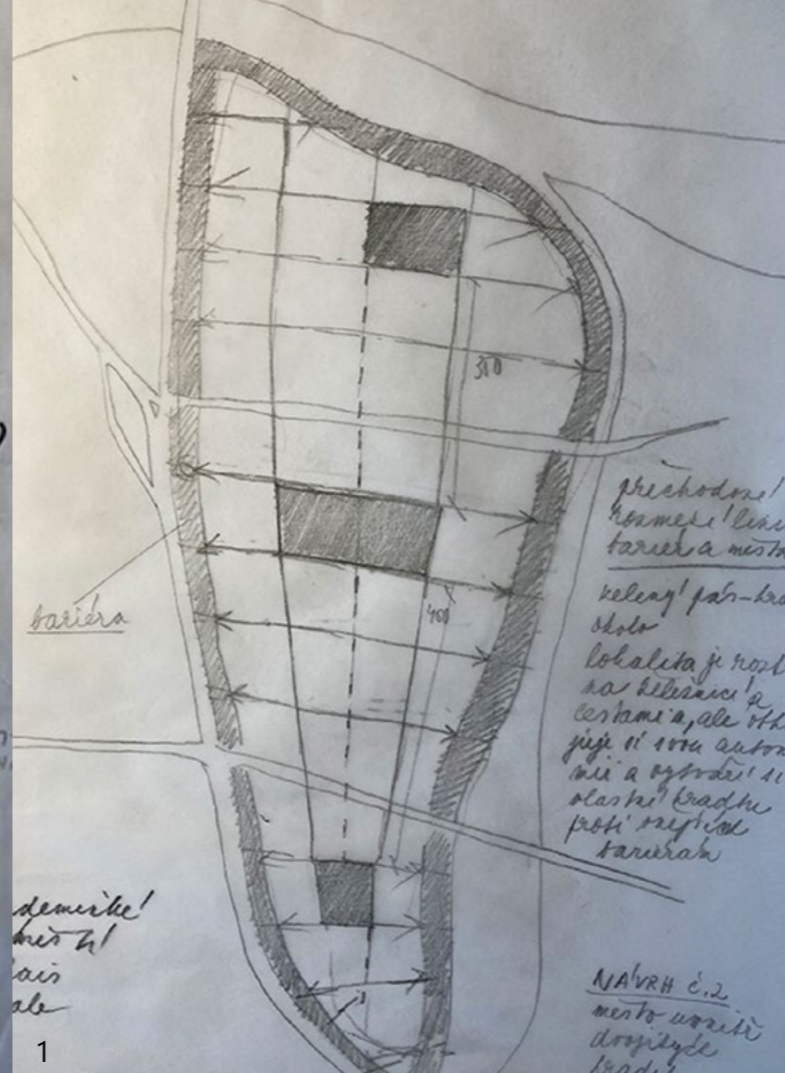
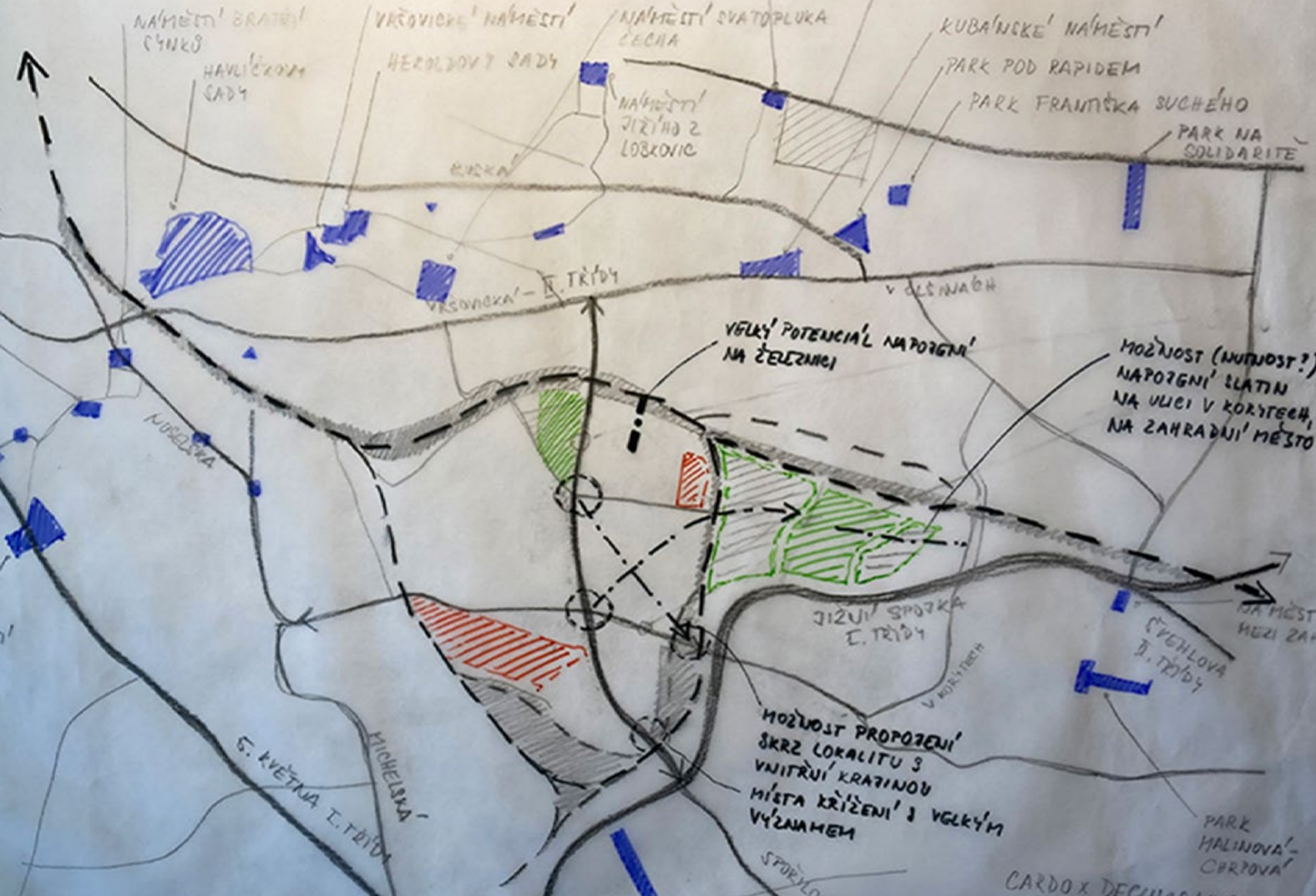
Postupné úvahy o centrech, rozmezech a vymezeních jednotlivých částí řešené lokality. (skica autor)

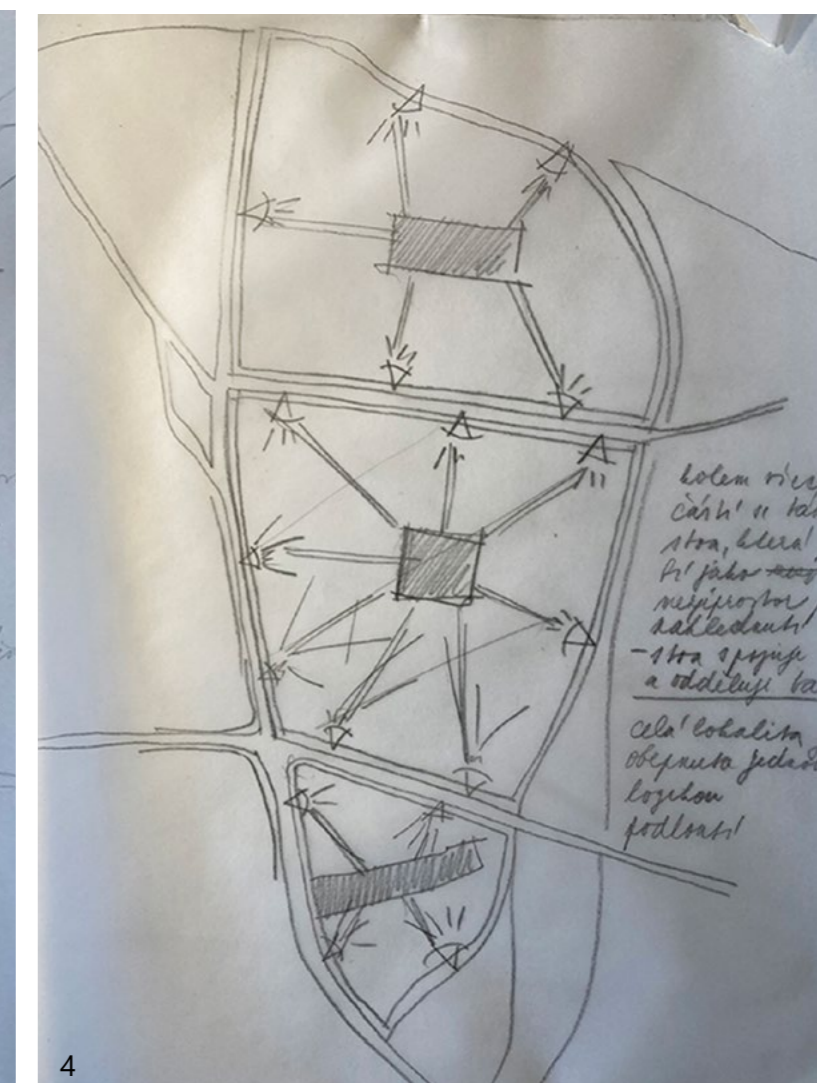
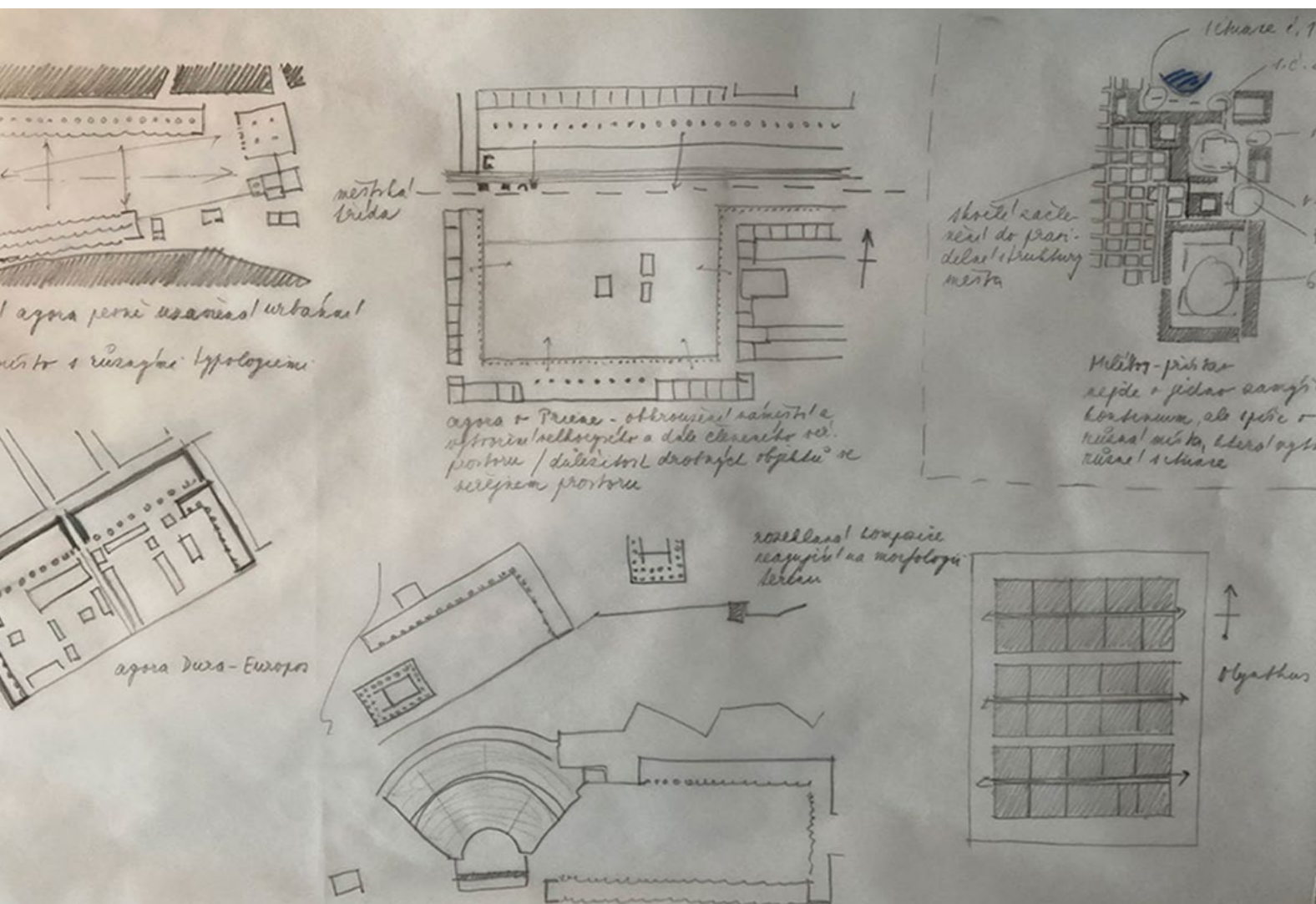
Dělení území do menších celků s vlastními charaktery, hledání jejich určujících vlastností. (skica autor)

Hledání jednotícího konceptu, který by spojil velmi členité území. (skica autor)

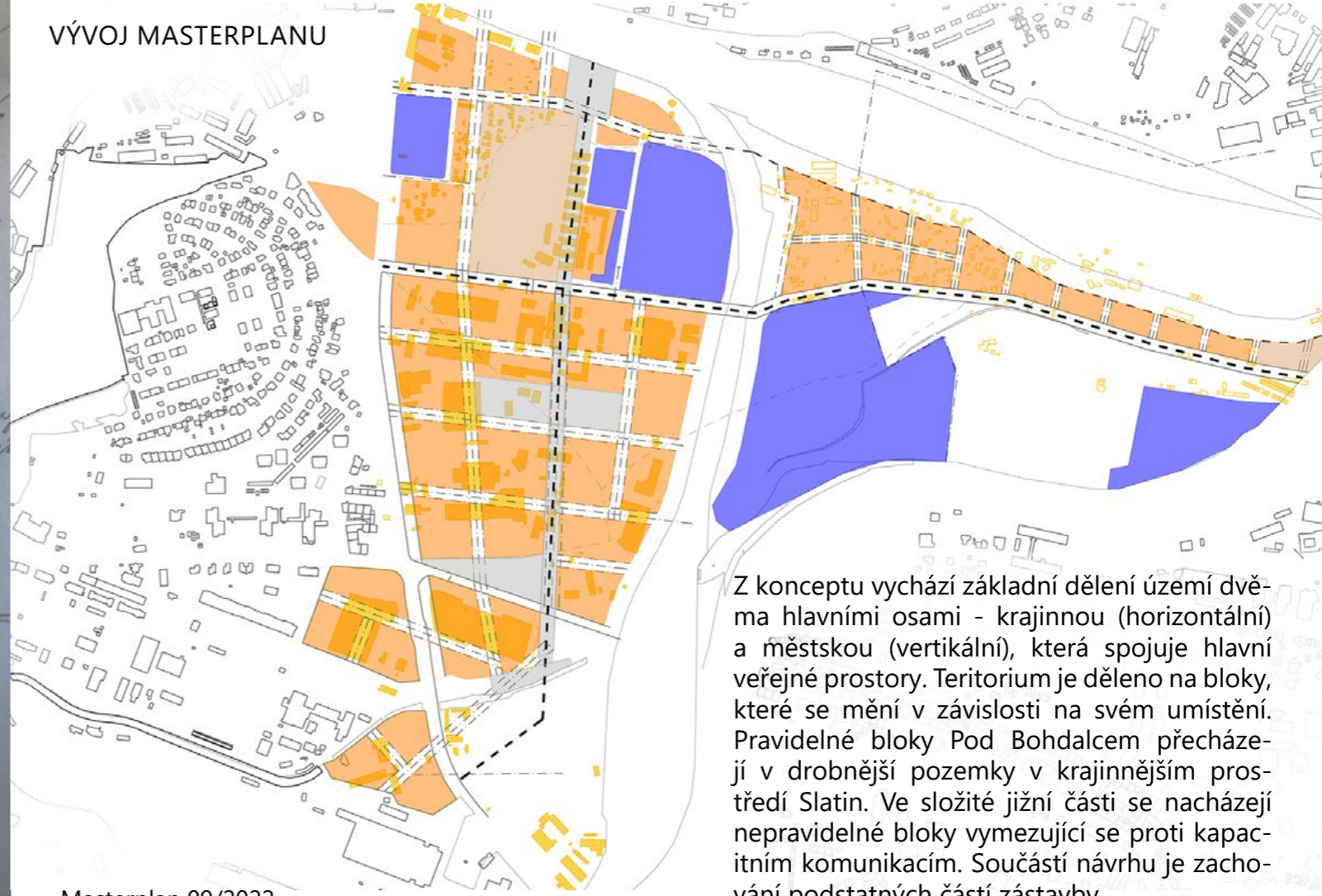
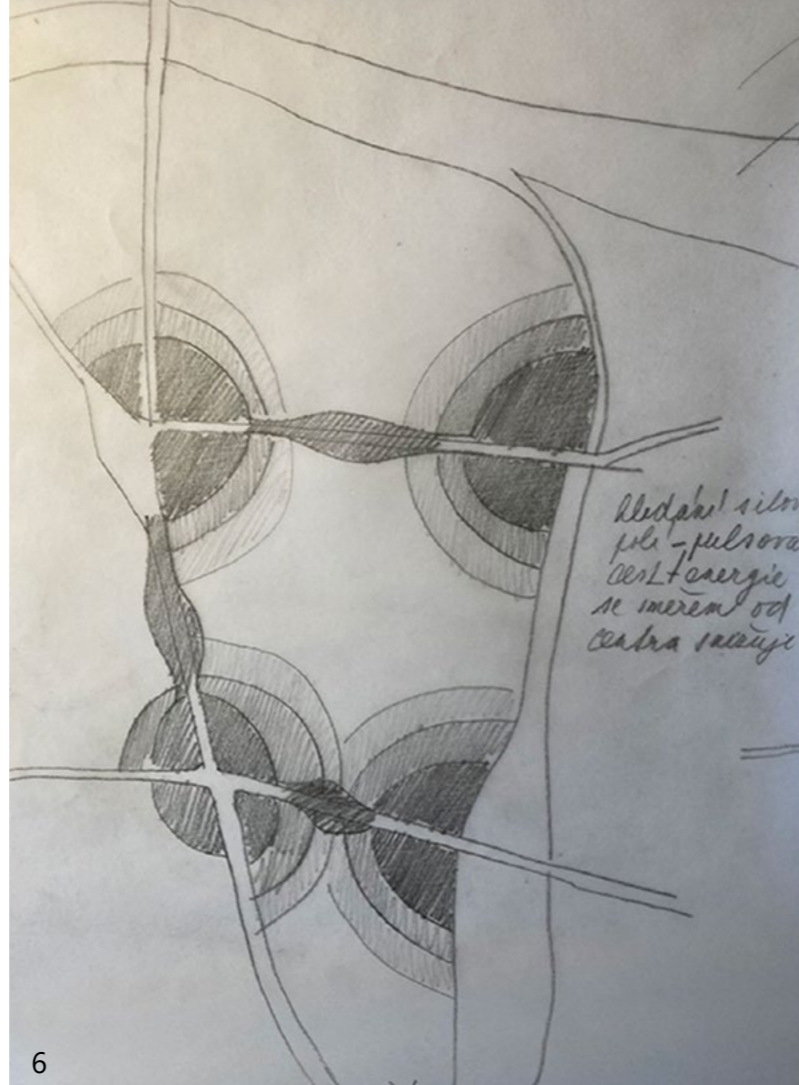

Hledání spojení s okolními čtvrtěmi a určení síly a potenciálu dopravních komunikací/bariér v území. (skica autor)

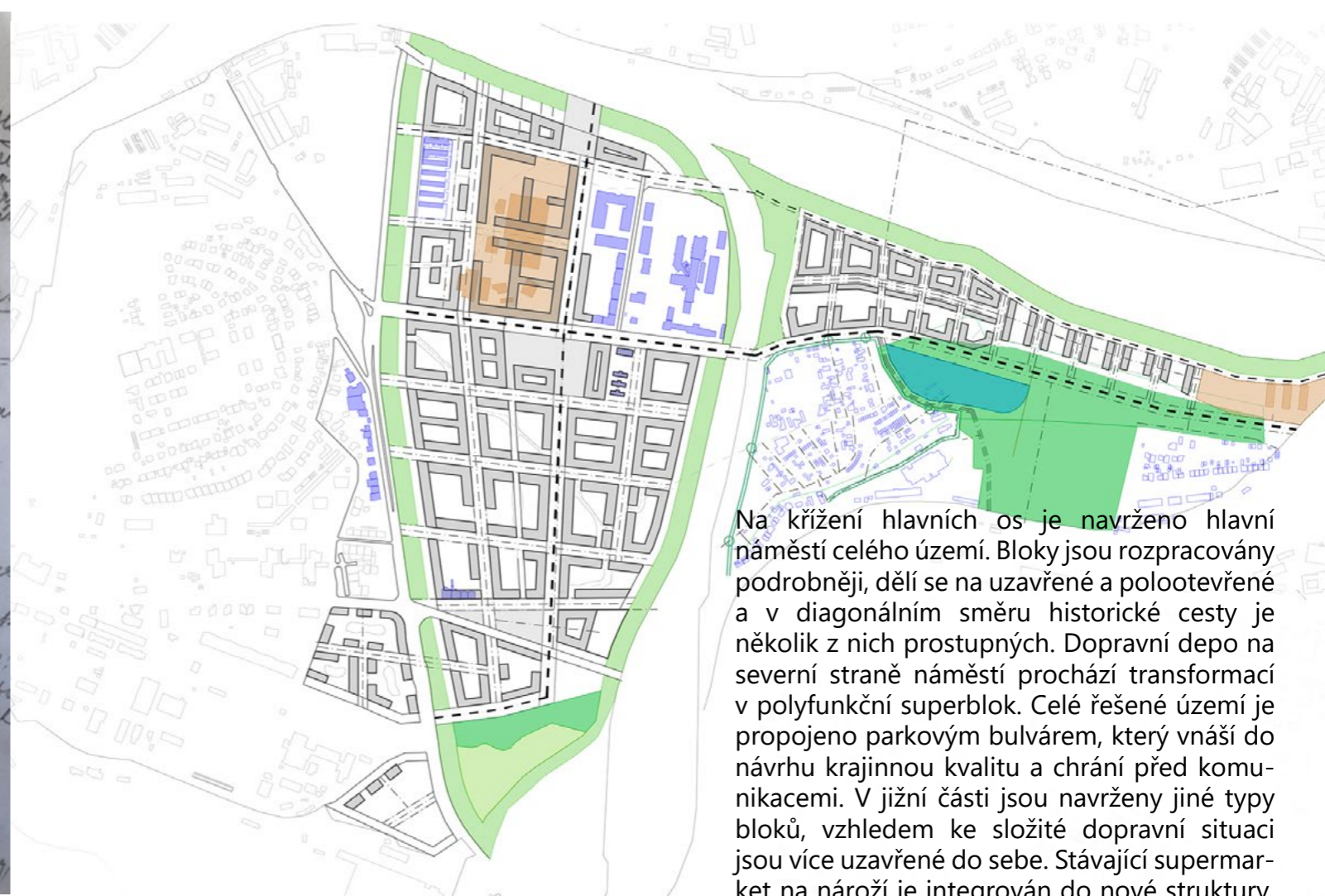
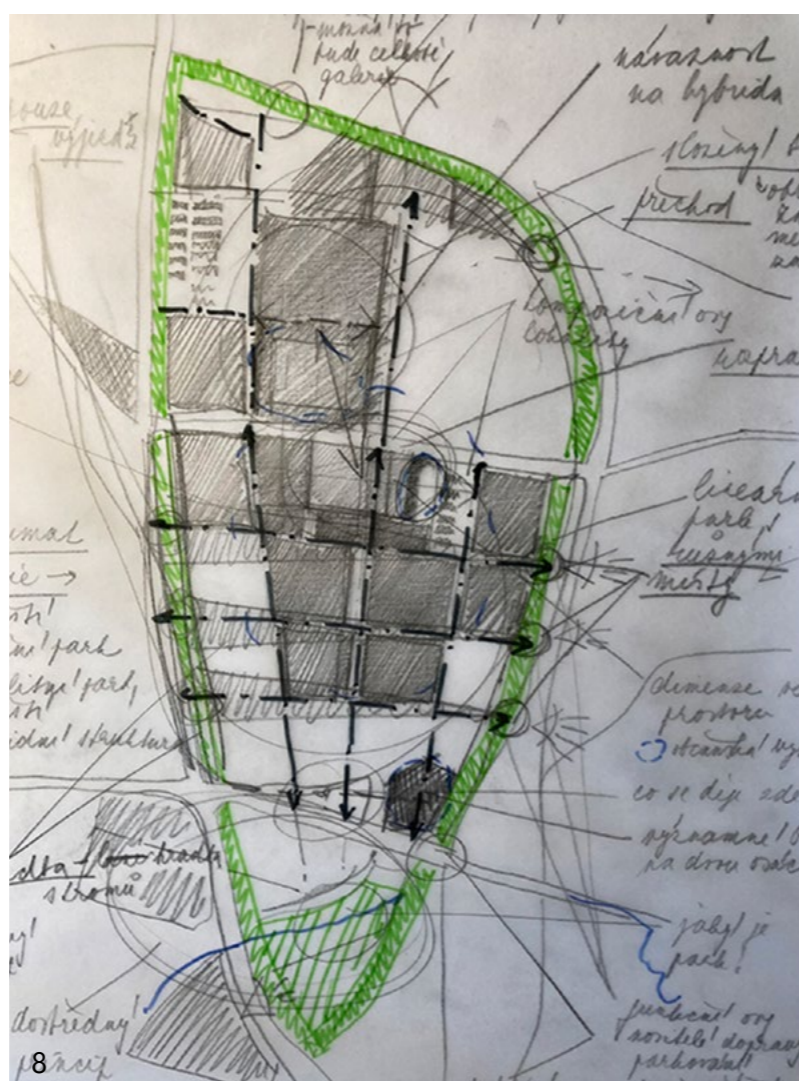
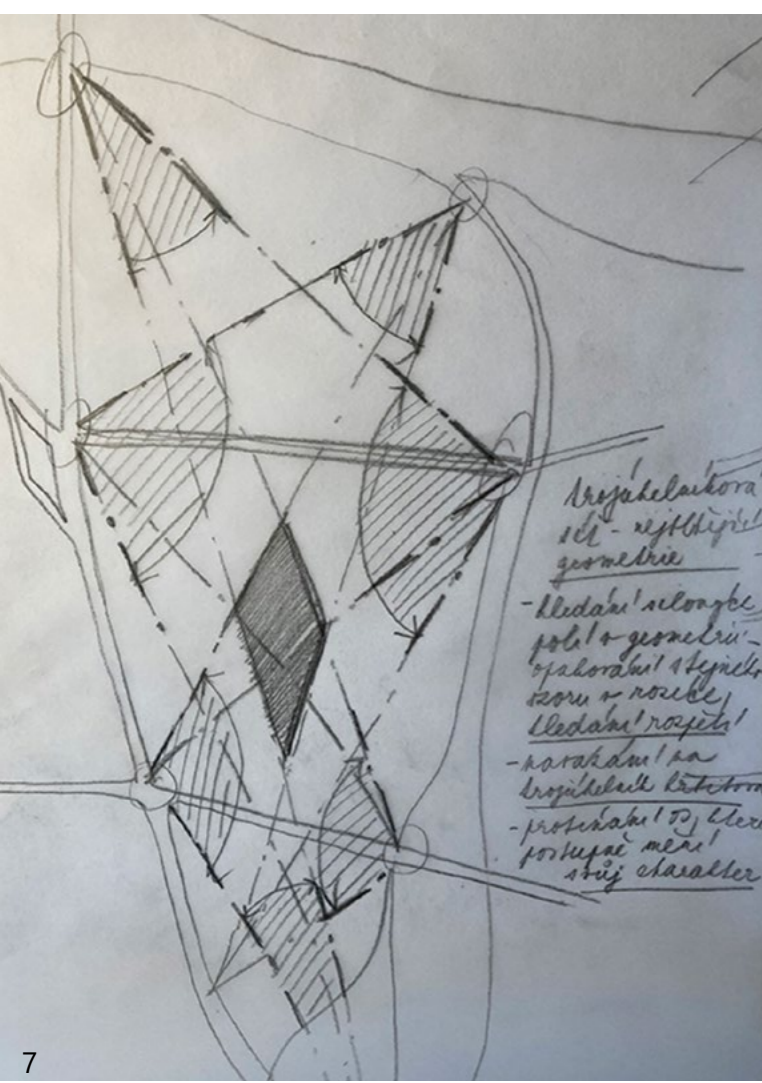

Zkoumání antických městských forem. (skica autor)

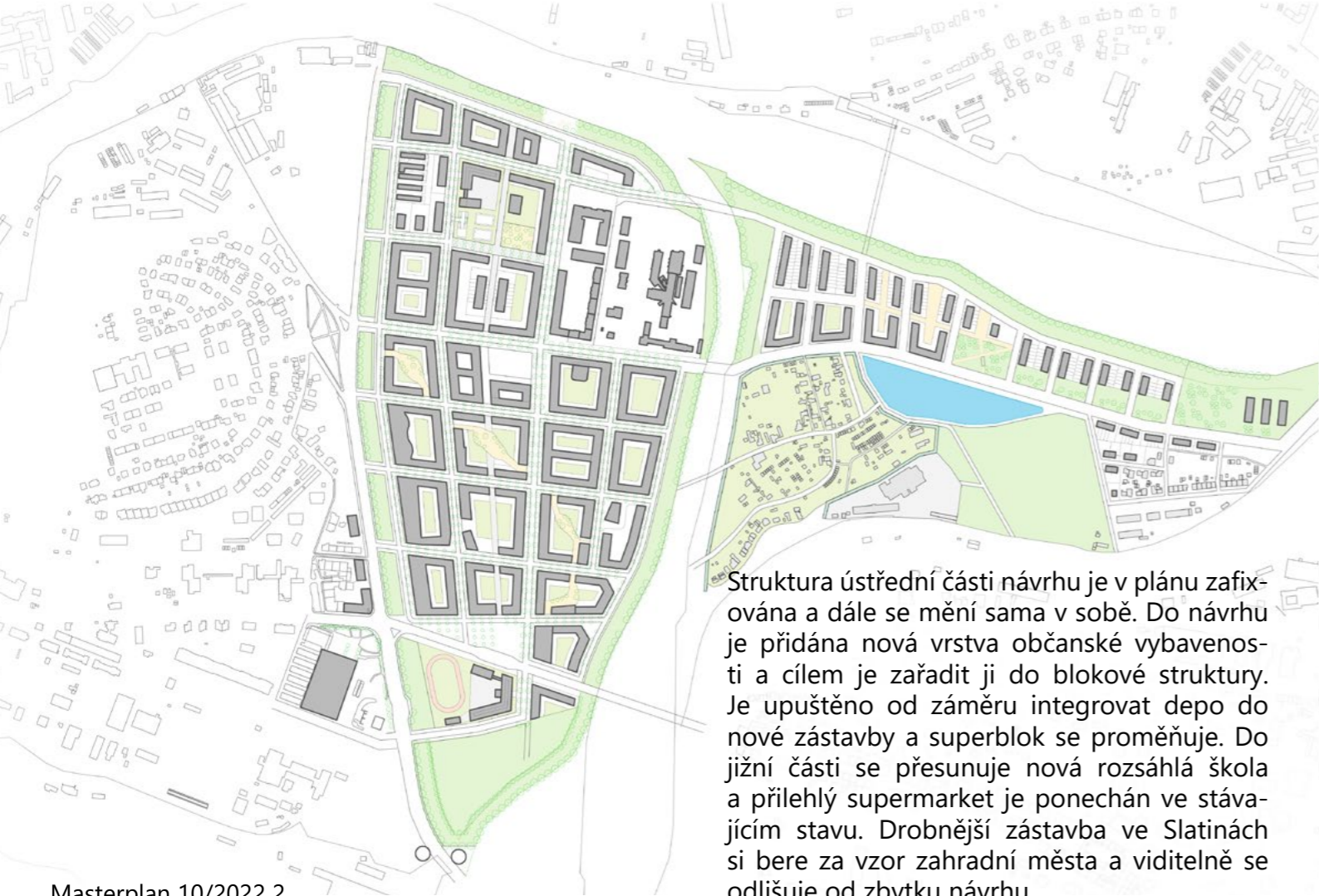
Tvorba kompozice: 1- město v hradbách, 2 - paralelní ulice, 3- hlavní osa a siločáry, 4- okružní stoa (skicy autor)

Masterplan 09/2022

Masterplan 10/2022 1

Struktura ústřední části návrhu je v plánu zafixována a dále se mění sama v sobě. Do návrhu je přidána nová vrstva občanské vybavenosti a cílem je zařadit ji do blokové struktury. Je upuštěno od záměru integrovat depo do nové zástavby a superblok se proměňuje. Do jižní části se přesunuje nová rozsáhlá škola a přilehlý supermarket je ponechán ve stávajícím stavu. Drobnější zástavba ve Slatinách si bere za vzor zahradní města a viditelně se odlišuje od zbytku návrhu.

Masterplan 10/2022 2

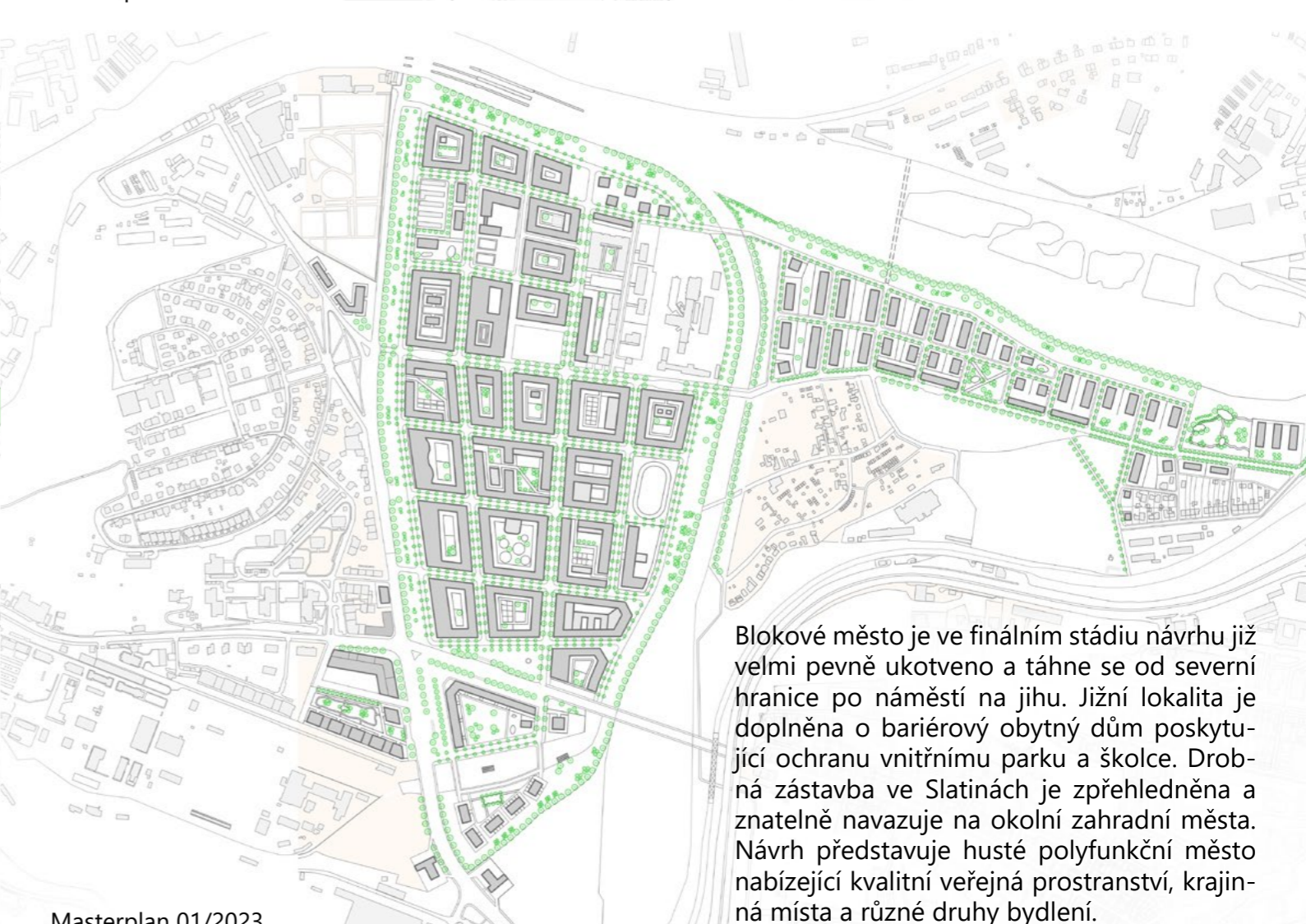
Největší změnou je poloha náměstí, které je teď položeno o něco více a cele orientováno na jih. I severní část je dělena na pravidelné bloky a různé funkce jsou definitivně zařazeny do urbánní mřížky. Korpus návrhu je ucelený. Na severní hranici území se železnici vzniká v návaznosti na nepravidelnou stávající zástavbu sousedství věžových polyfunkčních domů. Jižní lokalita dále rozvíjí svou drobnější zástavbu a využívá potenciál Botiče. Parkový bulvár je rozkreslen podrobněji a nabízí velmi kvalitní krajinný prostor ve městě.

Masterplan 12/2022

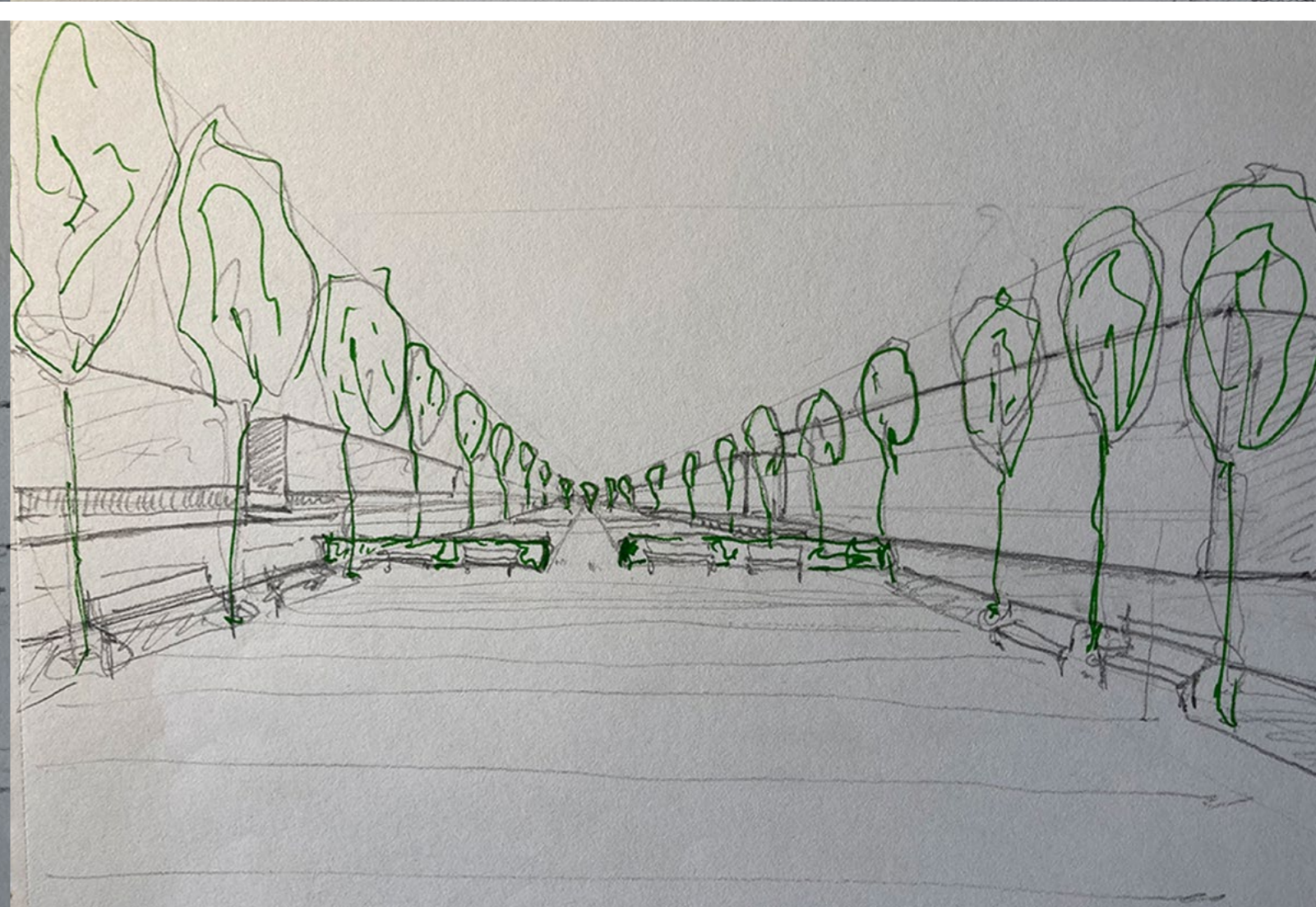
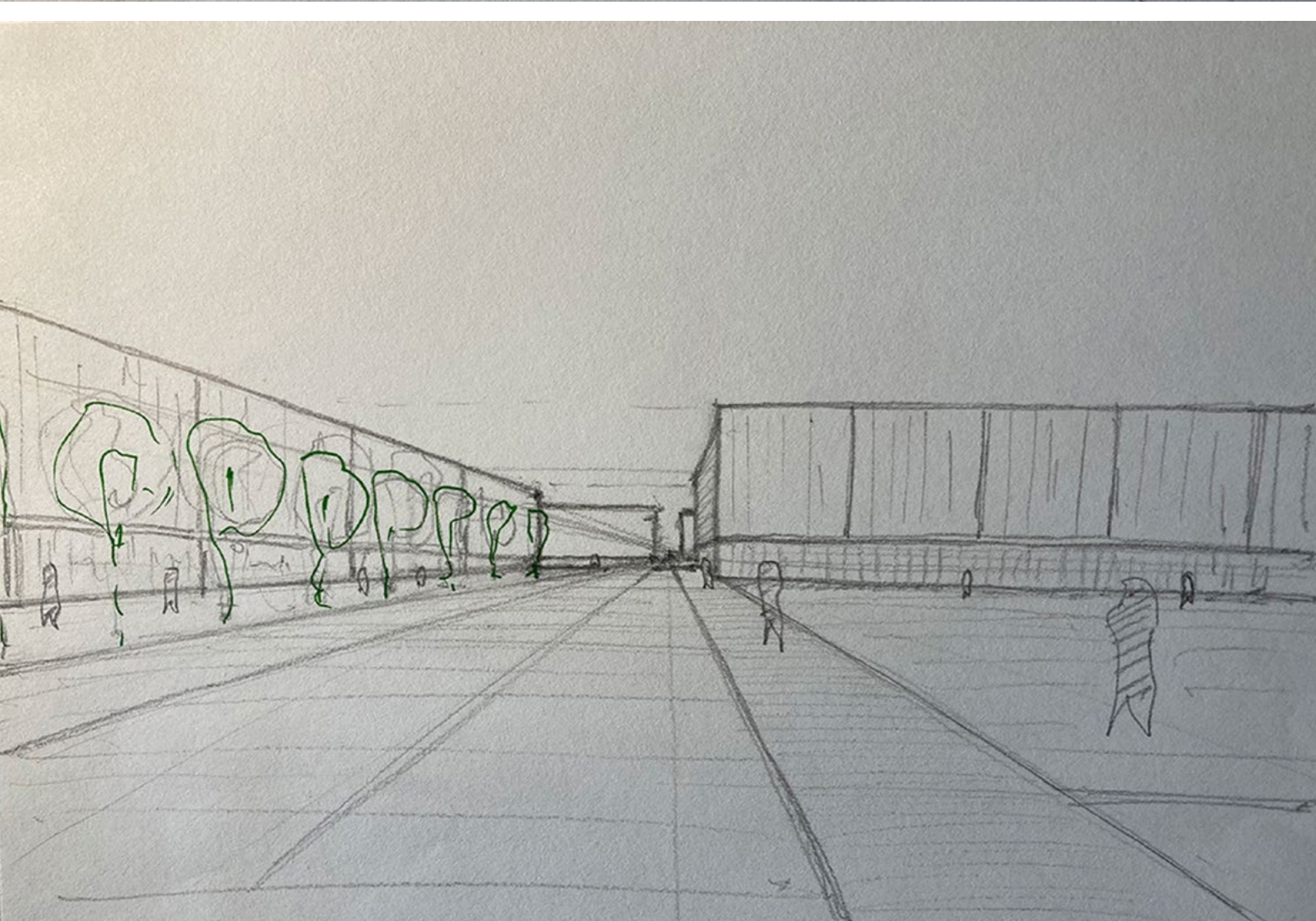
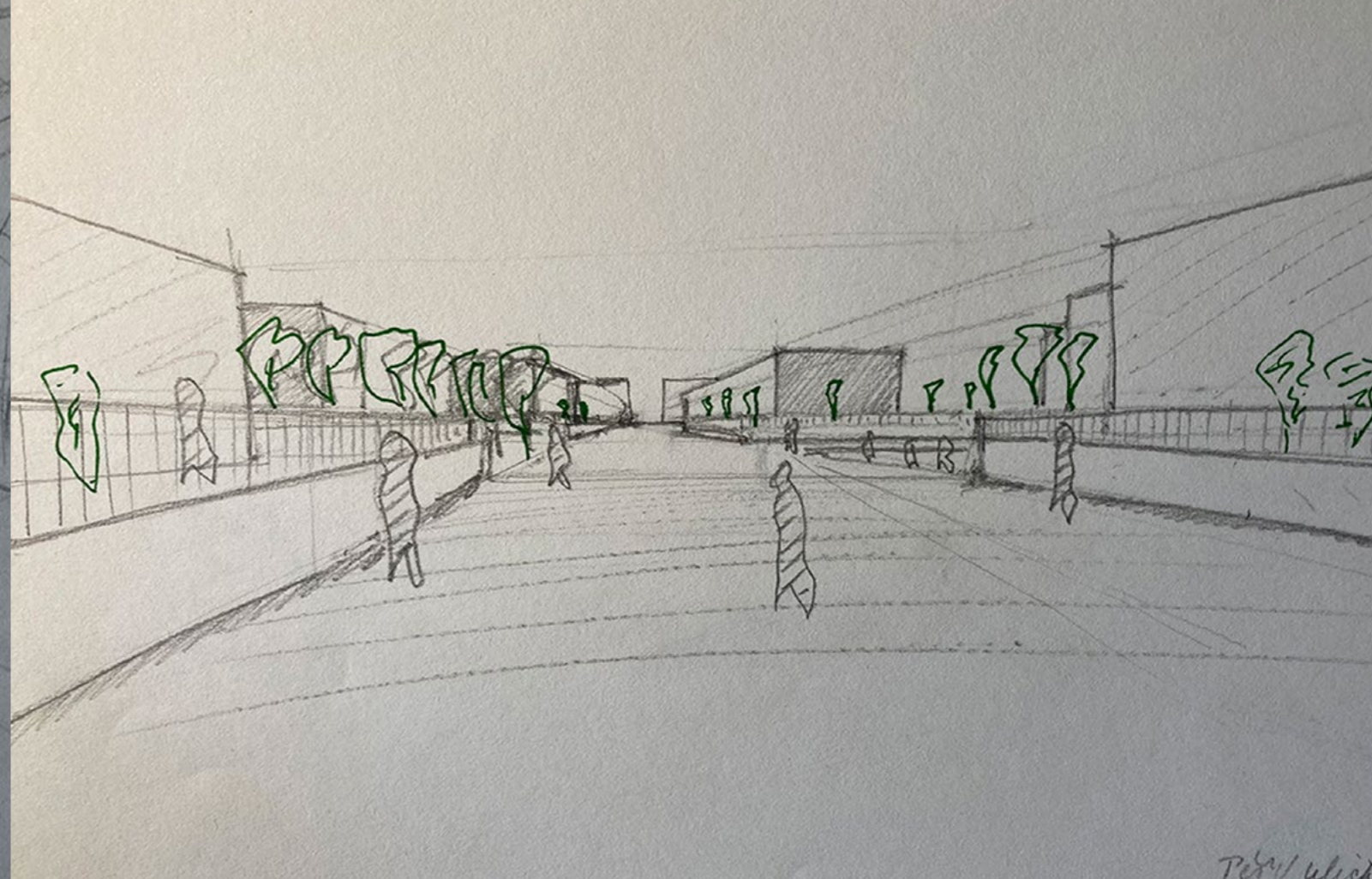
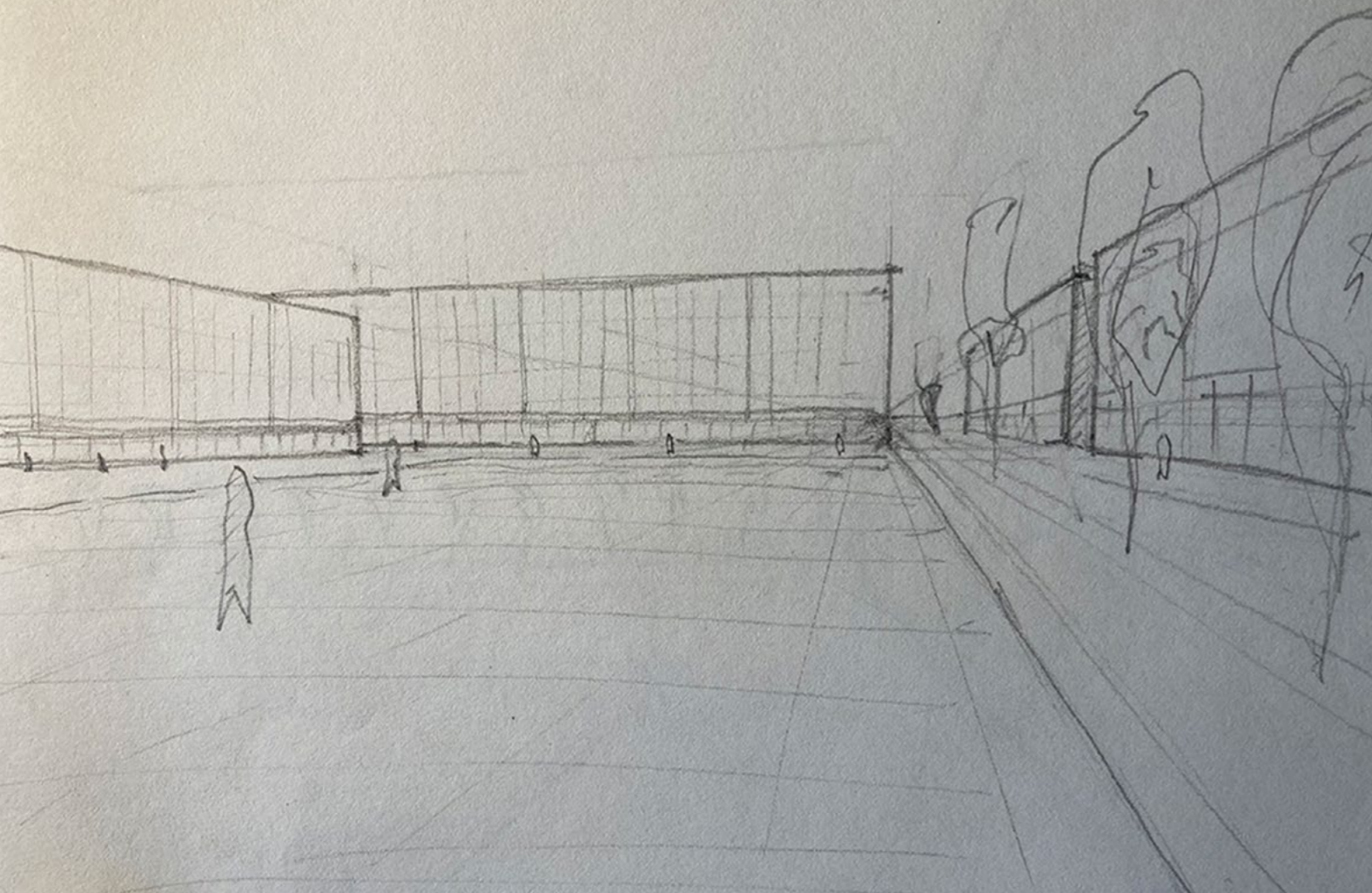
Občanská vybavenost je kompletně integrována do blokové polyfunkční zástavby ve středu řešeného území. Slatinská obytná lokalita se dále rozvíjí a je užito více stavebních typů. Náměstí v jižní části se zrcadlí v parku na druhé straně silnice, za kterým je experimentováno s dalšími obytnými typologiemi, které silněji reagují na rozvolněnější krajinnější charakter okolo Botiče. Supermarket na nároží je integrován do bloku.

Masterplan 11/2022

Blokové město je ve finálním stádiu návrhu již velmi pevně ukotveno a táhne se od severní hranice po náměstí na jihu. Jižní lokalita je doplněna o bariérový obytný dům poskytující ochranu vnitřnímu parku a školce. Drobná zástavba ve Slatinách je zpřehledněna a zřetelně navazuje na okolní zahradní města. Návrh představuje husté polyfunkční město nabízející kvalitní veřejná prostranství, krajinná místa a různé druhy bydlení.

Masterplan 01/2023

Koncepční skici z náměstí (skicy autor)

Koncepční skici ze superbloku a jižního náměstí (skicy autor)

2.2 NÁVRH

Návrh vyrůstá z konceptu a neustále se pohybuje v rámci utvořeném autorskou vizí. Přináší do území polyfunkční městské prostředí, které se přes všechny bariéry rozvoje snaží deklarovat svou životaschopnost.

Urbánní zásah se dá charakterizovat jako menší městská čtvrť, v které žije přibližně sedm tisíc obyvatel. Územím prochází v západovýchodním směru "osa krajiny", která spojuje významné dominanty Tyršův Vrch a Bohdalec se Slatinami, je v části nositelem autobusové dopravy a vede dále až k Zahradnímu Městu. Směrem k této ose zástavba roste do výšky a akcentuje tak charakter krajiny. V severojižním směru celek protíná "osa města", na níž leží všechny významné městské veřejné prostory a je nositelem tramvajové dopravy. Obě osy se kříží v hlavním náměstí, centru života čvrti. Území je obeháno parkovým bulvárem, díky kterému se z rozmezí města a vytížené komunikace stává série příjemných pobytových prostranství.

Typologicky se jedná o celek velmi různorodý. Střední část návrhu se vyznačuje blokovou zástavbou obsahující bydlení, služby, administrativu a občanskou vybavenost. Důležitým prostorově-funkčním elementem jsou vnitrobloky, které jsou často dále zastavovány a využívány rezidenty či uživateli příslušných domů. Parter především vymezuje jednotlivá nároží na "ose města".

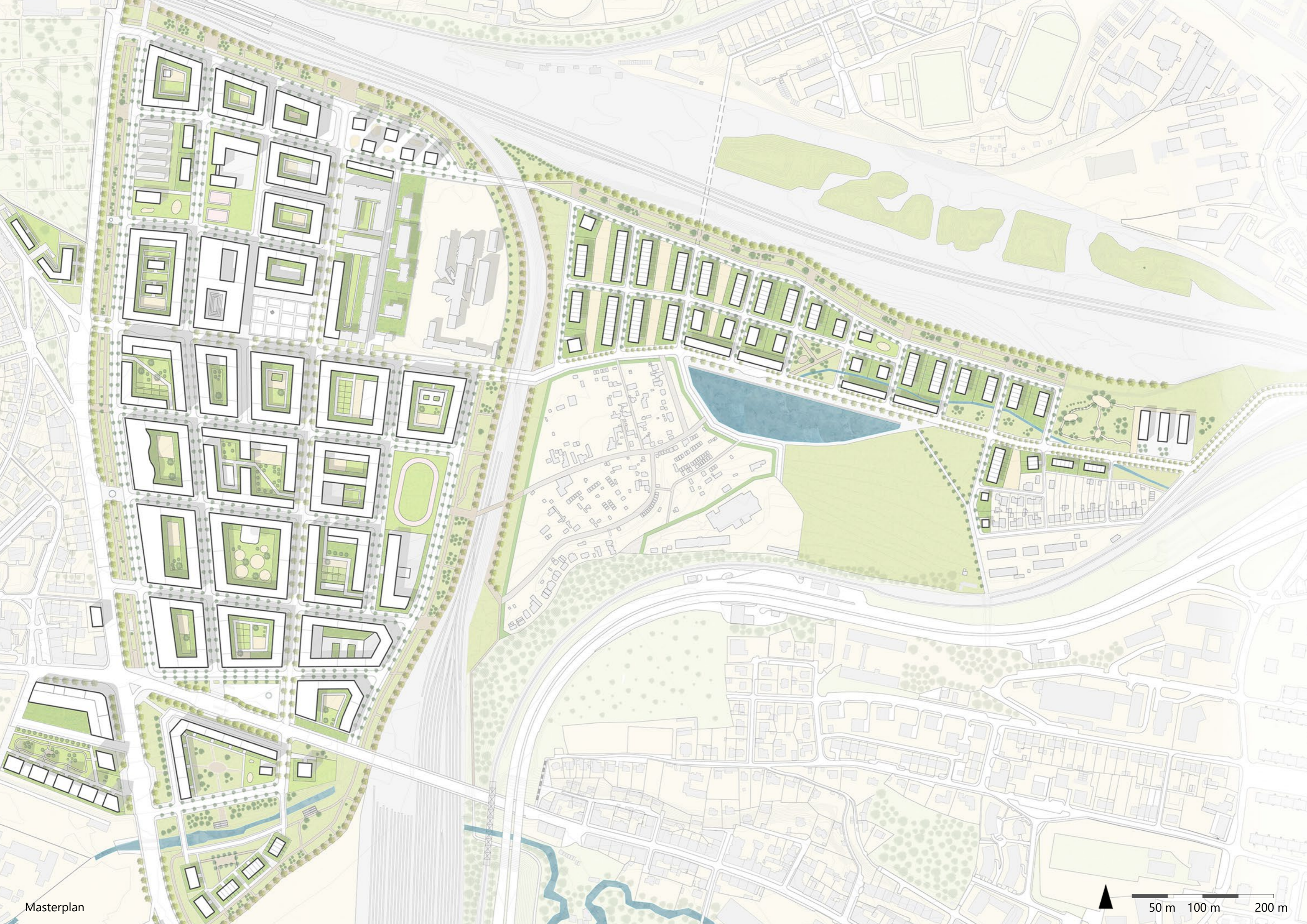
V severní části tato osa ústí v malém a členitěji pojatém náměstí na pomezí parkového bulváru, ze kterého je v tomto místě umožněn výhled na Vršovice a plochy železnice. Na okraji je čtvrť napojena na stávající nádražní podchod a je jí tak umožněno se dále díky blízkosti dráhy rozvíjet. Strukturálně tato lokalita přejímá blokovou osnovu a konfrontuje ji

se stávající zástavbou, což utváří řadu zajímavých situací, ve kterých spolu sousedí různě výškově a tvarově pojedené bloky a stavby.

Jižní lokalita je kvůli obtížné urbánní situaci nejrozmanitější částí celku. Částečně se uzavírá sama do sebe a prostřednictvím bariérových bytových domů si chrání vnitřní park, školku a okolí Botiče, u nějž se počítá s menšími zásahy vedoucími k zpobytnění jeho břehů. Lokalitu završuje zástavba menších bytových domů a townhousů, které navazují na parkový bulvár. Supermarket na nároží ulic U Plynárny a Záběhlická je zachován a přesunut do polyfunkčního bloku. Na zbytku pozemku je vzhledem k nepřívětivému kontextu navržen do sebe uzavřený obytný blok.

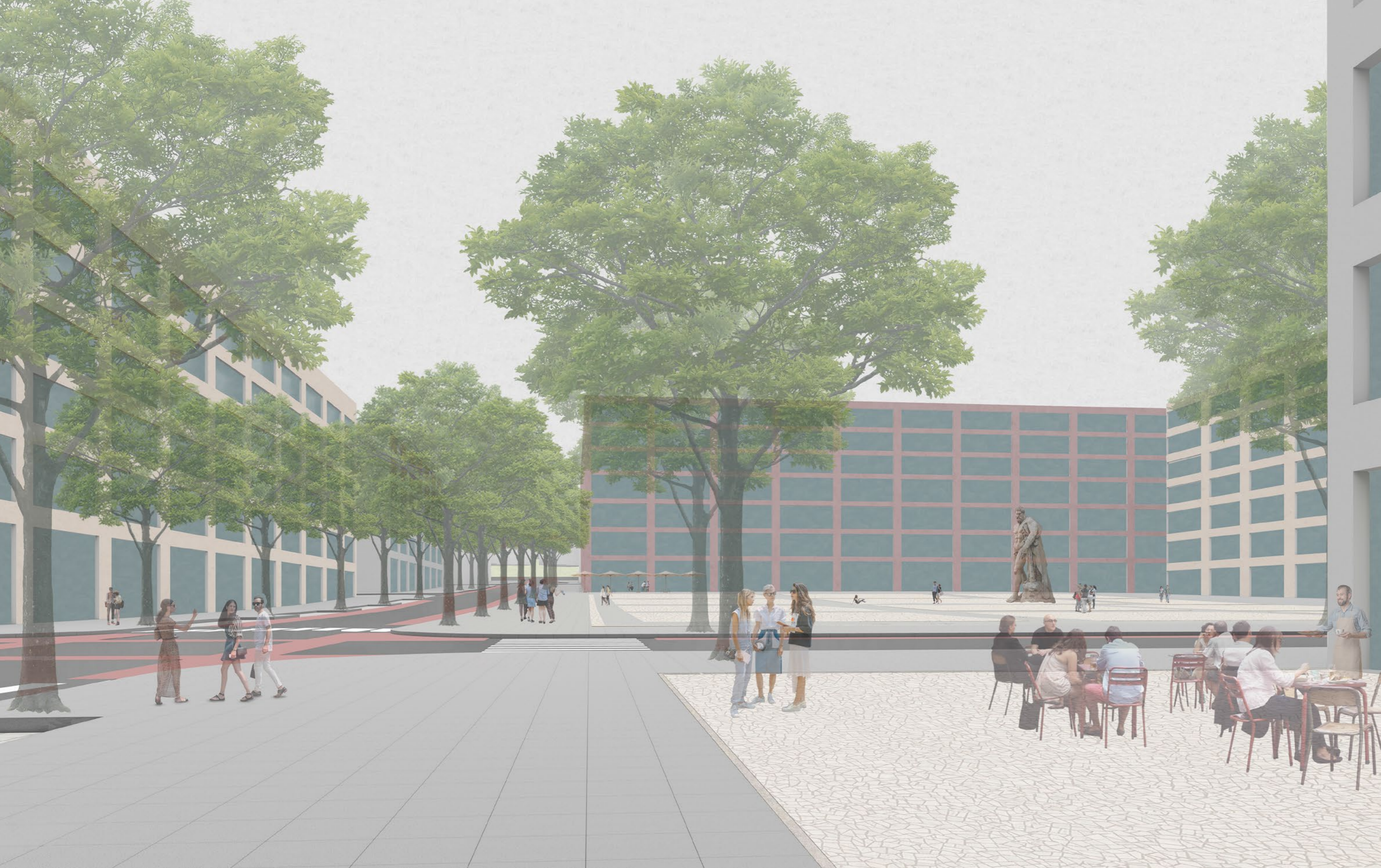
Slatinská lokalita je částečně samostatná. Jejím hlavním motivem je umělé jezero s promenádou, ke kterému je orientován hlavní místní park a uliční fronta. Korpus návrhu tvoří drobná, ale pravidelná zástavba sestávající z řadových rodinných domů, townhousů a samostatných bytových domů. Od železnice je lokalita oddělena částí bulváru, který vede až do veřejného parku s režimem ve východní části. V souladu s vizí je zachována část původní zahrádkářské kolonie, která je nově obehnaná terenním valem. Na koncepční úrovni je počítáno s dopravním napojením pod plochami železnice se Strašnicemi.

Návrh předkládá podobu města, které je prostupné, obslužené, pravidelné, polyfunkční a přizpůsobivé. Všechny tyto charakteristiky jsou ovšem až druhotné, hlavní ambicí návrhu je vytvořit čtvrť, ve které se dá jednoduše dobře žít.

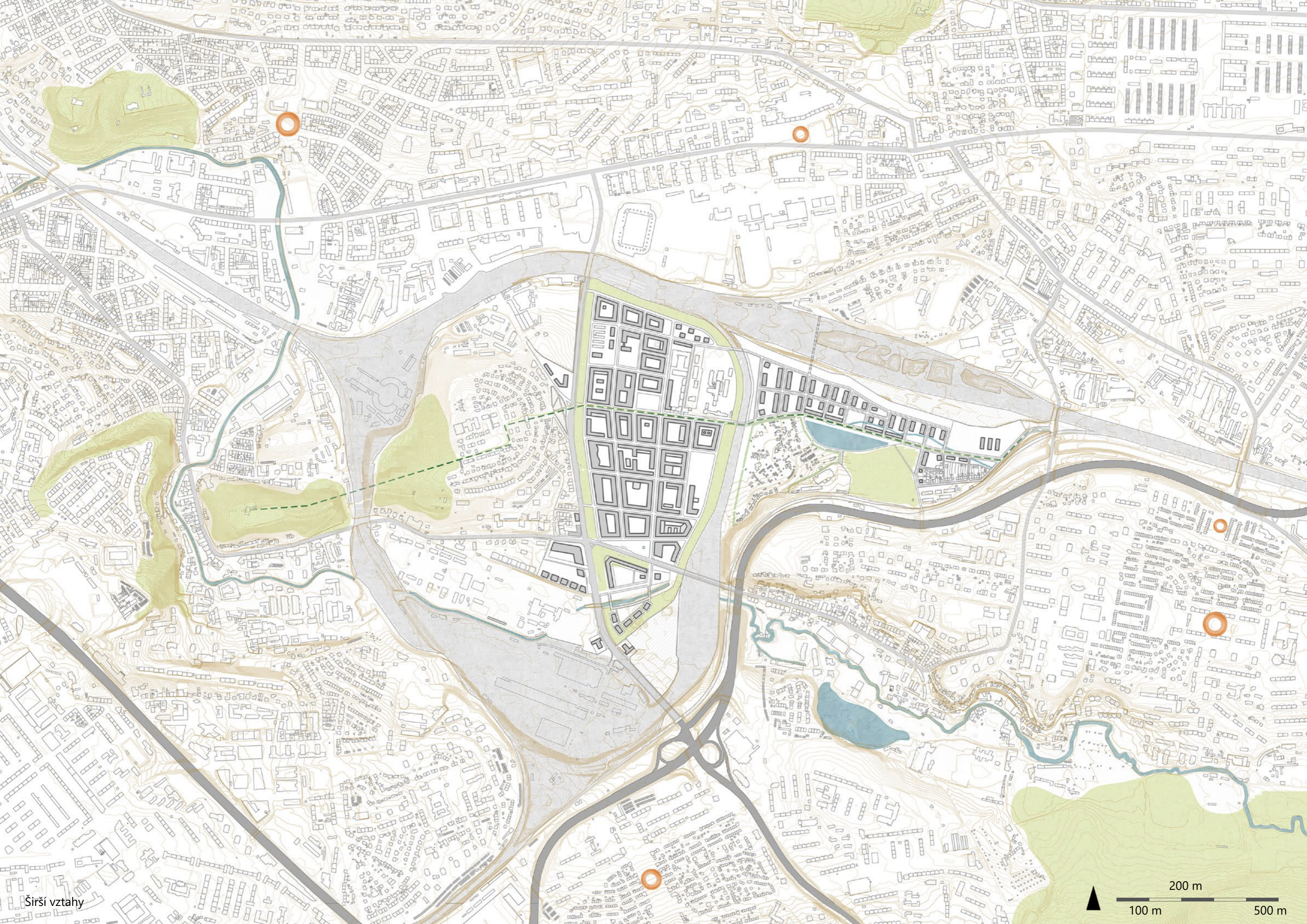
Nahledová perspektiva

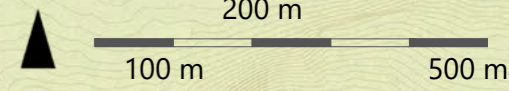
Vizualizace hlavního náměstí

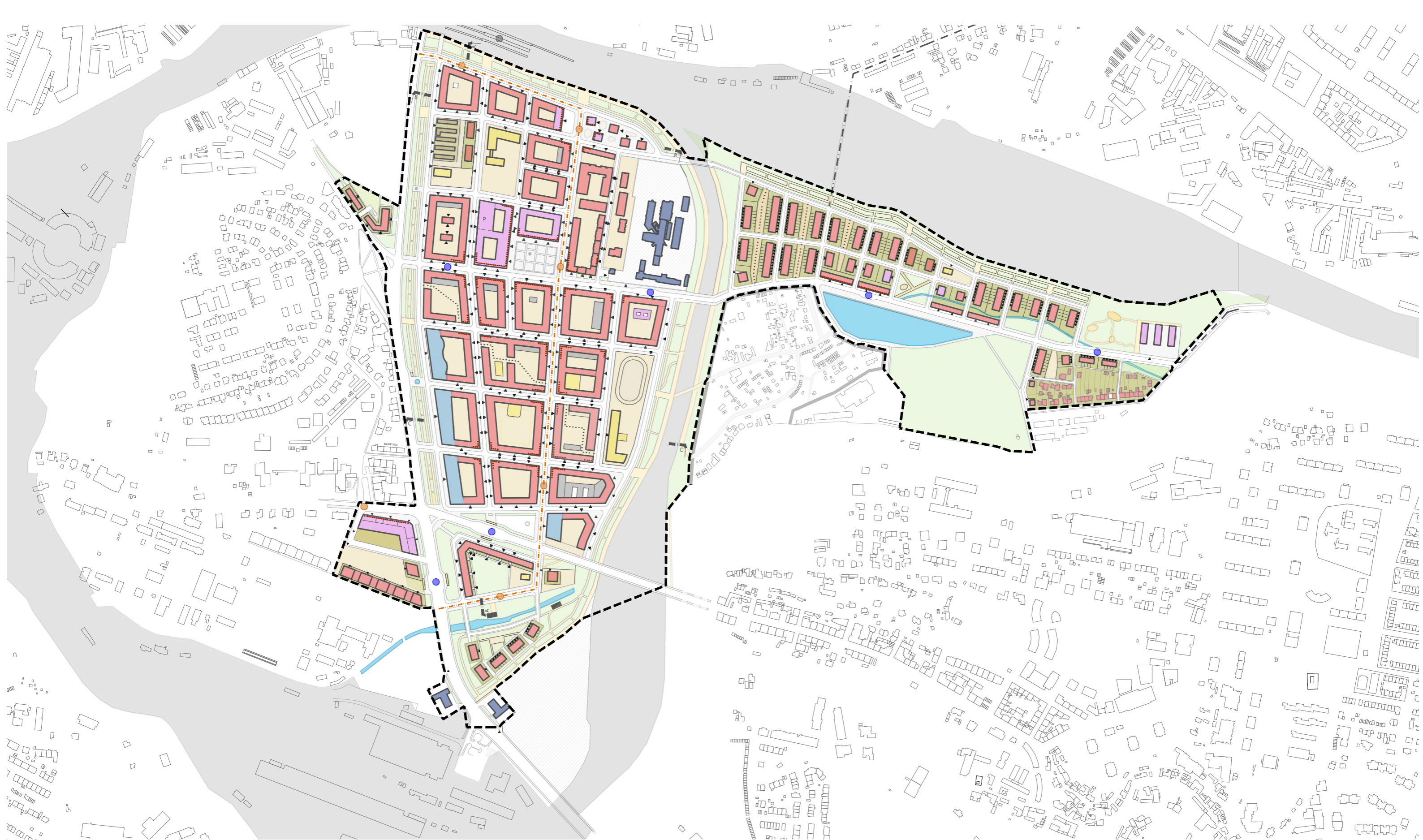

Nadhledová perspektiva 2

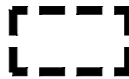

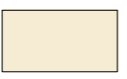

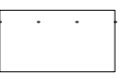

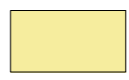

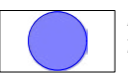

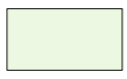
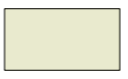

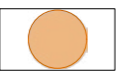
Širší vztahy

100 m
50 m 200 m

Funkční schéma ▲

 ŘEŠENÉ ÚZEMÍ	 ADMINISTRATIVA	 DROBNÁ VÝROBA	 MĚKKÝ POVRCH (NAPŘ. MLAT)	 SOUKROMÝ VNITROBLOK	 PARTER	 PĚŠÍ PROSTUPNOST BLOKEM	 PARKOVACÍ DŮM
 BYDLENÍ	 OBČANSKÁ VYBAVENOST	 DLÁŽDĚNÝ POVRCH	 VODNÍ PLOCHA	 PLOCHY ŽELEZNICE	 TRAMVAJOVÁ TRÁŤ	 AUTOBUSOVÁ ZASTÁVKA	 VSTUP
 POLYFUNKCE	 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	 TRAVNATÝ POVRCH	 PŘEDZAHRÁDKA	 PLOCHY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY	 KONCEPČNÍ NAPOJENÍ	 TRAMVAJOVÁ ZASTÁVKA	

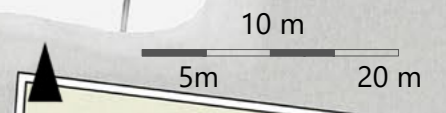
Vizualizace z jižní části

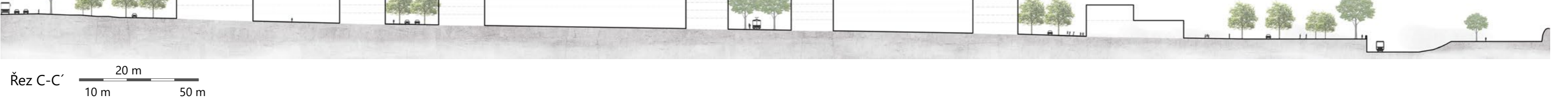
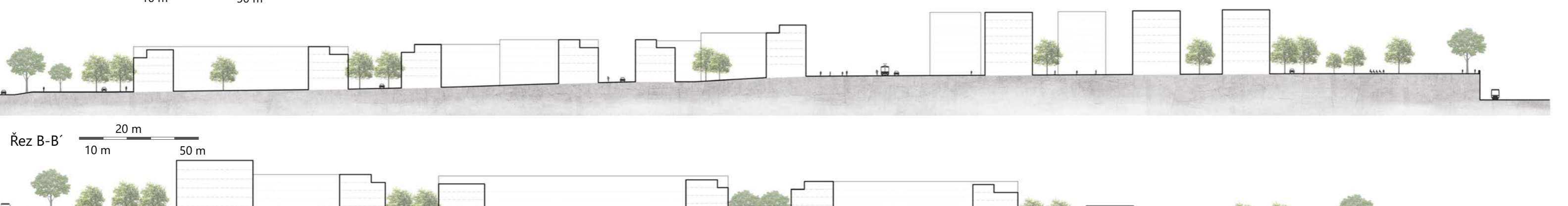
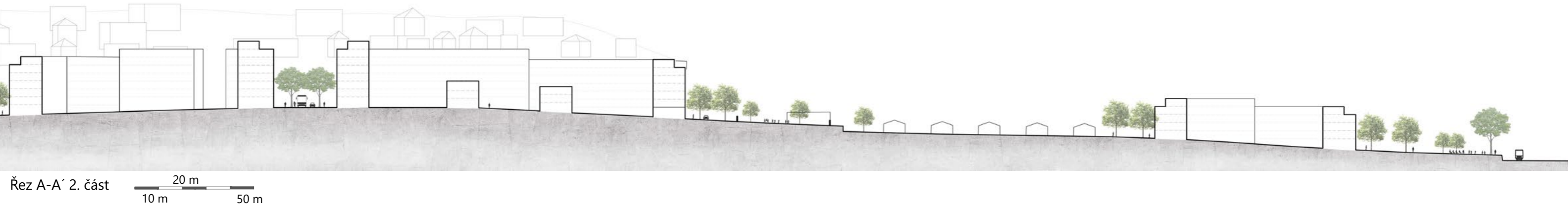
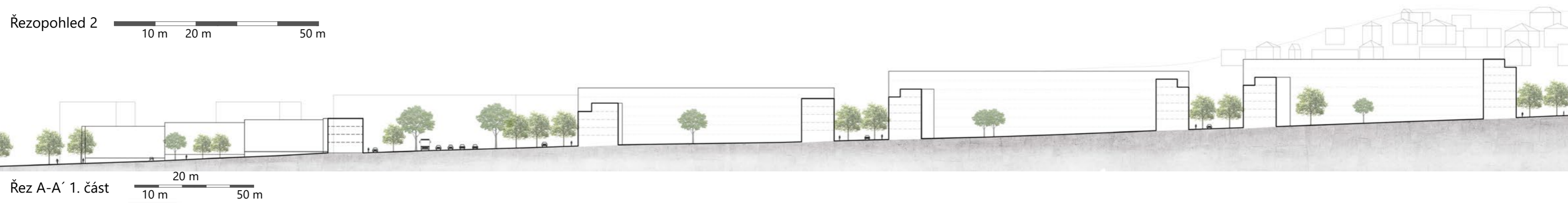
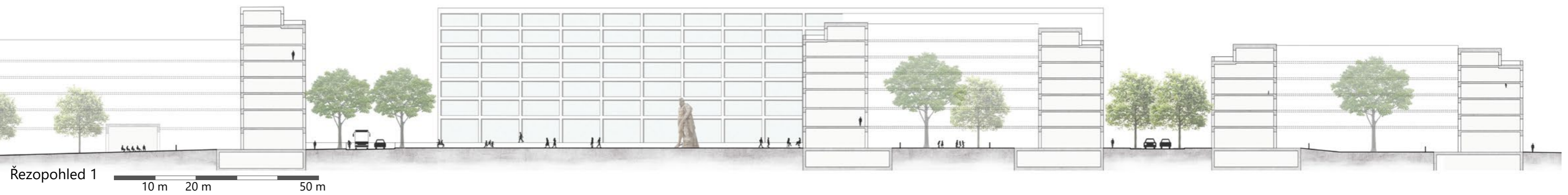

Vizualizace ze severní části

Detail hlavního náměstí

2.3 REFLEXE NÁVRHU

Analýza usměrňuje vizi a vize vytváří rámec návrhu, v tomto případě jím bylo polyfunkční a pestré městské prostředí. Návrh předkládá řešení odkazující se k této charakteristice, nicméně ne všechny teoretické body vize byly v návrhu zhmotněny.

Na prvním místě je vidina husté a vnitřně rozdílné městské čtvrti, která do území vnese řád a akcentuje krajinu. Návrh přináší urbánní strukturu, která je pravidelná, dopravně dobře obsloužená a integruje různé druhy prostorů. Dvě hlavní osy jsou nosnými prvky celé čtvrti a tři největší náměstí kolem sebe organizují zástavbu. Došlo k reminiscenci historické cesty, která vede vnitrobloky. Také občanskou vybavenost a různé další funkce se podařilo zařadit do nové urbánní osnovy a tím ji obohatit. Za výraznou kvalitu návrhu považují parkový bulvár, který spojuje všechny lokality. Návrh, dle mého názoru, směřuje také k naplnění kritéria sociální a ekonomické stability.

Co se týče zachování historických vrstev v území, byly vedle transformovny el. energie ponechány ještě bytové domy v severní části a část zajímavých řadových sedmidomků. Jejich přítomnost je pro návrh velmi důležitá. Původní představa počítala se zachováním většího množství staveb a jejich znovuvyužitím v rámci nového urbanistického plánu, ale v průběhu navrhování bylo dosaženo názoru, že by to bylo k výraznému neprospěchu nové koncepce. V tomto směru považují za mírný neúspěch demolici bývalé, dnes zchátralé obecné školy kolonie Bohdalec, kterou se nakonec nepodařilo sladit s novou zástavbou.

Ve Slatinách byl ponechán segment zástavby zahrádkářské kolonie a byl obehnán valem. Města by měla mít i části, které nejsou perfektně

naplánována a zcela v jejich moci. Větší část této lokality byla transformována na obytnou lokalitu s předobrazem v zahradních městech. Tento zásah považuji za poměrně zdařilý.

Největším přínosem severní lokality je typologická rozmanitost zástavby, které je dosaženo kontaktem existujících domů s těmi nově navrženými. Také napojení na nádraží Praha-Eden je pro novou čtvrť do budoucna příslibem. V koncepční fázi byl vynaložen dostatek úsilí k zakomponování dopravního depa MHD do nového polyfunkčního superbloku na hraně hlavního náměstí, ale nakonec byl přijat názor, že by takový zásah byl z důvodu své rozlehlosti k újmě celku. Tato část vize tedy splněna nebyla.

Do střední části nová osnova vnesla potřebný řád a na jejím základě mohlo vyrůst polyfunkční prostředí. V jižní části bylo dlouho experimentováno s různými formami zástavby, která by se vymezila vůči komunikacím a zároveň zhodnotila vnitřní potenciál lokality. Navržený typologický mix je, dle mého názoru, vyváženým kompromisem.

Pro zpracování této diplomní práce byla zvolena metodika výzkumu návrhem. Tento v oblasti architektury obvyklý přístup se osvědčil a byl aplikován ve všech částech tvůrčího procesu.

I 3. POUŽITÉ ZDROJE

3.1 BIBLIOGRAFIE

1. BRYAN WARD-PERKINS, John. **Cities of ancient Greece and Italy: Planning in classical antiquity**. London: Sidgwick & Johnson Limited, 1974. ISBN 0 283 98266 7.
2. CALVINO, Italo. **Neviditelná města**. 2. vydání. Vimperk: Dokořán, 2017. ISBN 978-80-7363-832-0.
3. ČSN 63 7110. **Projektování místních komunikací**. Praha: Český normalizační institut, 2006.
4. HNILIČKA A KOL., Pavel. **Pražské stavební předpisy** [online]. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2018 [cit. 2022-12-23]. ISBN 978-80-87931-88-2 (pdf). Dostupné z: https://iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/psp/psp_2018_web.pdf
5. HUDEČEK, Tomáš, Martin DLOUHÝ, Pavel HNILIČKA, Lucie LEŇO CUTÁKOVÁ a Michal LEŇO. **Hustota a ekonomika měst** [online]. Praha: ČVUT - Masarykův ústav vyšších studií, Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, Pavel Hnilička Architekti, 2018 [cit. 2022-12-23]. ISBN 978-80-87931-76-9 (PDF). Dostupné z: https://metropolitniplan.praha.eu/jnp/EXTERNAL/ke_stazeni/Souvisejici_dokumenty/05_grant_hustota_a_ekonomika_mest.pdf
6. JEHLÍK, Jan. **Rukověť urbanismu**. Praha: Ausdruck Books, 2016. ISBN 978-80-260-9558-3.
7. KOHOUT, Michal, David TICHÝ a Filip TITTL. **Hromadné bydlení**. Praha: ČVUT, Fakulta architektury, 2015. ISBN 978-80-01-05848-0.
8. KOHOUT, Michal, David TICHÝ, Filip TITTL, Šárka JAHODOVÁ a Nikola KARABCOVÁ. **Stavět jinak: Koordinovaná výstavba obytných lokalit**. Praha: Centrum kvality bydlení ve spolupráci s UNIT architekti, 2020. ISBN 978-80-908033-0-5.
9. KRIER, Rob. **Urban space**. London: Academy Editions, 1979. ISBN 0 85670 576 4.
10. MAIER, Karel, Veronika ŠINDLEROVÁ, Jakub VOREL, Václav JETEL a Tomáš PELTAN. **Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury** [online]. Praha: ČVUT, Fakulta architektury, 2016, revize 2020 [cit. 2022-12-23]. Dostupné z: <https://www.uur.cz/media/bdsip33u/35-standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury-aktualizace-2020-03.pdf>
11. MELKOVÁ A KOL., Pavla. **Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy** [online]. Dotisk 1. vydání. Praha: Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, 2014 [cit. 2022-12-23]. ISBN 978-80-87931-11-0 (pdf). Dostupné z: <https://iprpraha.cz/page/3401>
12. NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. **Sportovní stavby**. Praha: Česká technika - nakladatelství ČVUT, 2010. ISBN 9788001045251.
13. STÝBLO, Zbyšek. **Nauka o stavbách: Školské stavby**. Praha: ČVUT, Fakulta architektury, 2010. ISBN 9788001045107.

3.2 WEBY A FOTOGRAFIE

1. ADEPT AND KARRES + BRANDS. ADEPT and KARRES + BRANDS Wins Contest to Design One of Germany's Largest Masterplans [výkres, fotografie]. In: *Archdaily* [online]. Archdaily, 2018 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: https://www.archdaily.com/895315/adept-and-karres-plus-brands-wins-contest-to-design-one-of-germanys-largest-masterplans?ad_source=search&ad_medium=projects_tab - **obr. 13,14**

2. Aspern Seedstadt [online]. Wien: Wien 3420 aspern Development, © 2023 [cit. 2023-01-11]. Dostupné z: <https://www.aspern-seestadt.at>

3. ASTOC, architects and planners. Europacity Berlin [výkresy]. In: *World-architects.com* [online]. Zurich: PSA Publishers [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://www.world-architects.com/en/astoc-architects-and-planners-koln/project/europacity-berlin> - **obr. 20, 21**

4. ASTOC, architects and planners. Europacity Berlin. In: *ASTOC architects and planners* [online]. KÖLN: ASTOC, 2008 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://astoc.de/en/projects/urban-planning/europacity-berlin>

5. ASTOC ARCHITECTS AND PLANNERS. Masterplan HafenCity [výkres]. In: *world-architects.com* [online]. Zurich: PSA Publishers [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://www.world-architects.com/en/astoc-architects-and-planners-koln/project/masterplan-hafencity#image-5> - **obr. 11,12**

6. ASTOC ARCHITECTS AND PLANNERS. Masterplan HafenCity. In: *ASTOC architects and planners* [online]. KÖLN: ASTOC ARCHITECTS AND PLANNERS, 2000 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://astoc.de/en/projects/urban-planning/masterplan-hafencity-hamburg>

7. CEJKA, Andrea. The aspern+Seestadt Wien places emphasis on play. In: *PLAYGROUND@LANDSCAPE* [online]. Bonn: Playground + Landscape Verlag, 2016 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://playground-landscape.com/en/article/1783-the-aspern-seestadt-wien-places-emphasis-on-play.html>

8. CINO ZUCCHI ARCHITETTI. Ex Junghans industrial area, urban renewal plan. In: *CZA* [online]. Milano: CZA, 1997 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://www.zucchiarchitetti.com/projects/urban-design/pu002/>

9. Europacity [online]. Berlin: Europacity-Berlin.de, ©2023 [cit. 2023-01-11]. Dostupné z: <https://europacity-berlin.de>

10. FÜRTHNER, Christian. Die Seestadt [fotografie]. In: *LISA* [online]. Wien: Lisa - Leben in der Seestadt Aspern, 2019 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://lisa.co.at/index.php/lisa/das-haus/die-seestadt/> - **obr. 22**

11. HafenCity [online]. Hamburg: HafenCity Hamburg, ©2023 [cit. 2023-01-11]. Dostupné z: <https://www.hafencity.com/>

12. CRISTELE HARROUK. KCAP's Dynamic Masterplan for Heidelberg, Germany Moves Forward. In: *Archdaily* [online]. Archdaily, 2020 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: https://www.archdaily.com/942159/kcaps-dynamic-masterplan-for-heidelberg-germany-moves-forward?ad_source=search&ad_medium=projects_tab&ad_source=search&ad_medium=search_result_all

13. INTROINI, Marco. Ex Junghans industrial area [fotografie]. In: *Direzione generale Creatività Contemporanea* [online]. Roma: Ministero della Cultura, 2018 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://www.atlantearchitettura.beniculturali.it/en/edilizia-residenziale-ex-junghans-veneziah/> - **obr. 17,18**

14. KCAP. Masterplan [výkres]. In: *Archdaily* [online]. : KCAP, 2017 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: https://www.archdaily.com/942159/kcaps-dynamic-masterplan-for-heidelberg-germany-moves-forward?ad_source=search&ad_medium=projects_tab&ad_source=search&ad_medium=search_result_all - **obr. 19**

15. KCAP. Former US military site in Heidelberg will become future knowledge city. In: *KCAP* [online]. Rotterdam: KCAP, 2017 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://www.kcap.eu/news/577/former-us-military-site-in-heidelberg-will-become-future-knowledge-city>

16. Metropolitní plán. *Metropolitní plán* [online]. Praha: IPR Praha, © 2023 [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: https://plan.praha.eu/#tcz_cl_43

17. SCHMIDT HAMMER LASSEN ARCHITECTS. Vridsløselille [výkres, fotografie]. In: *Schmidt/Hammer/lassen/architects* [online]. Copenhagen: Schmidt Hammer Lassen architects, 2020 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://www.shl.dk/vridsløselille/> - **obr. 9, 10**

18. Stafáž (obrázek). In: <https://www.pngegg.com/> [online]. ©2023 [cit. 2023-01-12]. Dostupné z: <https://www.pngegg.com/en/search?q=people>

19. STEFANO BOERI ARCHITETTI. Tirana Riverside [výkres]. In: *Boeri Stefano Boeri architetti* [online]. Milano: Stefano Boeri architetti, 2020 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: https://www.stefanoboeriarchitetti.net/project/tirana-riverside/?_gl=1*tkyw8a*_up*MQ.*_ga*OTAwODA3NTIwLjE2NzMxMDAzMTQ.*_ga_89E6VGV00E*MTY3MzEwMDMxMy4xLjEuMTY3MzEwMDMzOC4wLjAuMA.. - **obr. 15,16**

20. STOTT, Rory. ADEPT and KARRES + BRANDS Wins Contest to Design One of Germany's Largest Masterplans. In: *Archdaily* [online]. Archdaily, 2018 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: https://www.archdaily.com/895315/adept-and-karres-plus-brands-wins-contest-to-design-one-of-germanys-largest-masterplans?ad_source=search&ad_medium=projects_tab

21. ÚAP PRAHA. *Atlas územně analytických podkladů* [online]. Praha: IPR Praha, © 2023 [cit. 2023-01-07]. Dostupné z: <https://uap.iprpraha.cz/#/atlas>

22. YEWOW Landscapes. Seedstadt [fotografie]. In: *PLAYGROUND@LANDSCAPE* [online]. Bonn: Playground + Landscape Verlag, 2016 [cit. 2023-01-08]. Dostupné z: <https://playground-landscape.com/en/article/1783-the-aspern-seestadt-wien-places-emphasis-on-play.html> - **obr. 23**

